

Ročník 34

1/2019

vydává Rada města a Městský úřad ve Vizovicích

VIZOVSKÉ

noviny

Místní poplatky v roce 2019

Gymnastika a lyžařský výcvik

Válečný deník z I. světové války

Soutěž o nejlepší kyselici

**DŮM KULTURY VIZOVICE VÁS ZVE
NA CESTOPISNOU PŘEDNÁŠKU**

VIETNAM

Cestovatel Milan Bureš vám bude vyprávět o tamní kultuře, setkání s místními domorodci, tradicích a zvycích, architektuře a mnohém dalším.

Fleret
AKUSTICKÉ
DUO

4. 3. 2019 v 17 hodin

Předprodej vstupenek v papírnictví Pavelka
a Informačním centru za 60 Kč, na místě za 80 Kč.

Kavárna - chod z parkoviště

Vyprávění o Vietnamu
doplní v několika přestávkách
akustické duo skupiny Fleret.

Pavol Seriš & Filip Teller Čechácci a Čoboláci

Společné dílo Seriša a Teller, kteří spolu absolvovali Ateliér fyzického divadla na JAMU v Brně. Inscenácia je na pomedzí stand-up comedy a divadla a využíva charakteristické prvky oboch protagonistov: slovnú i pohybovú komiku, tanec, spev či improvizáciu. Autobiografické výpovede sa tu stretávajú s etudami, ktoré rozoberajú vzťahy Čechov a Slovákov.
- „Brno mám rád a cítim sa tu doma.“
- „Jsi obyčejný imigrant!“

8. 3. 2019 v 19 hodin

Předprodej vstupenek v papírnictví Pavelka a Informačním centru 100 Kč,
na místě 150 Kč.

Dům kultury Vizovice

KAVÁRNA DOMU KULTURY VIZOVICE

Čenda Imryšek uvádí:

OSOBNOSTI A HUDBA

CELSIUS

14.3.2019 / 19 hodin

Předprodej vstupenek v papírnictví Pavelka
a Informačním centru DK 90,-Kč, na místě 120,-Kč

STAROVĚKÝ EGYPT

Přednáší Radek Kubla

O egyptských pyramidách, chrámech i faraonech už bylo řečeno opravdu hodně. A ještě určitě bude. Vědeckých výzkumů však přibývá a nová zjištění bortí to, co jsme se učili. A čemu mnozí z nás stále věříme. Společně si vychutnáme až neuvěřitelnou krásu zajímavých míst a zároveň nahlédneme do dávné minulosti, abychom zjistili, že mnohé informace nám předkládané vůbec nesouhlasí s realitou. Využijme odkaz či dědictví starověkého Egypta pro současnost, ale i budoucnost naší civilizace na této planetě Zemi.

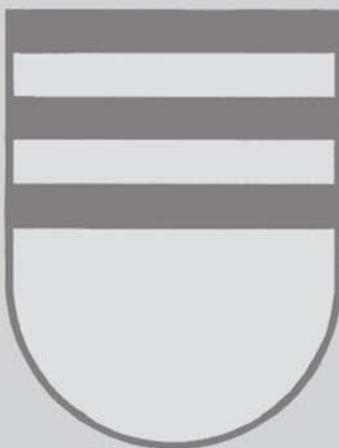
Kavárna Domu kultury Vizovice

Vchod z parkoviště

19. 3. 2019 18:00

Vstupné dobrovolné

OBSAH:

- str. 4-5/ - Ohlasy čtenářů
- str. 8/ - Vítání občánků
- str. 10/ - Výše místních poplatků v roce 2019
- str. 12/ - Ohlédnutí za novoročním ohňostrojem
- str. 13/ - Multifunkční pánev v kuchyni ZŠ Vizovice
- str. 16/ - Gymnastika a lyžařský výcvik
- str. 21/ - Antonín Matyáš - Válečný deník
- str. 28/ - Soutěž o nejlepší kyselici

Vizovské noviny vydává Město Vizovice
 Periodický tisk územního samosprávného celku
 IČO: 00284653, MK ČR E 13005
 Adresa vydavatele Město Vizovice, Masarykovo nám. 1007,
 763 12 Vizovice

Šéfredaktor Richard Jaroněk

Tisk Graspo a.s., Pod Šternberkem 324, 763 02 Zlín

Foto titulka Elena Fuksová, Richard Jaroněk, Petr Jaroň - Horní
 Podřevnicko, historický archiv Karla Ševčíka, Libora Macka
 a autoři článků.

VN č. 1/2019 vydání 20. 2. 2019
 Uzávěrka příspěvků VN č. 2/2019 je 31. 3. 2019
 Datum vydání VN č. 2/2019 je 18. 4. 2019

Harmonogram pro další období (datum uzávěrky) - datum vydání:
 VN 03/2019 - (31. 5. 2019), 19. 6. 2019
 VN 04/2019 - (21. 7. 2019), 9. 8. 2019

Vychází jako dvouměsíčník v nákladu 2 200 kusů výtisků
 Výtisk zdarma

Redakční rada VN neodpovídá za obsah autorských článků.
 Články mohou být kráceny dle technických možností a potřeb redakce.
 K nevyžádaným příspěvkům se redakce nevyjadřuje
 Příspěvky nezveřejněné v tomto čísle, budou otištěny v příštím vydání.
 Příspěvky jsou přijímány pouze v elektronické podobě.
 Inzerce pouze s koncovkami jpg, eps, tif, psd, pdf. Za inzerci vytvořenou
 v programu Word s koncovkami doc a docx nenese redakce odpovědnost.

Kontakt e-mail: vizovske.noviny@vizovice.eu

Čas naplněný radostí

Vracím se ze služební cesty a k mé lítosti přicházím pozdě. Přestože vstupuji s přesvědčením nerušit začátek dalšího Hudebního klubu, vzrající vstupní plechové dveře můj pozdní příchod stejně prozradí. Ve všeobklopujícím příjemném šeru září nasvětlený ostrůvek obklopený prostorem naplněným až k prasknutí diváky. Světla z bodových lamp osvětlují také obličej dvou mužů, za jejichž zády stejně jako slova vyprávění protékají pásy fotografií naplněné vzpomínkami jednoho z nich. Vzpomínkami ze života kmocháčka Jurčáka z Lutoniny, který se vrací časem - ke své hudbě, fotografiím, přátelům a všelikým radostem i bolestem. Ale ty díky lehkosti jeho vyprávění se zdají být méně bolavé a posluchačům se na tváři spíše rozlije úsměv. Cestou vzpomínání kmocháčka slovem provází Čenda Imrýšek a myšlenkou všichni přítomní. Nechybí zlínská cimbálová muzika, se kterou si mnozí zpívají. A jako bonus vyprávění Gustava Imrýška, které rozesmálo posluchače stejně jako v 50. letech minulého století, kdy gramofonová nahrávka vznikala. To vše završené neplánovaným rozhodnutím kmocháčka vzít po nějaké době do ruky basu a doprovodit zpěváka společně s cimbálkou. Hezký večer. Jeden z těch, kdy všichni mají k sobě blíž.

Jsmo v počátku roku 2019. V tomto čase jsme podle lunárního kalendáře vstoupili do roku vepře, ve kterém bychom prý neměli příliš riskovat, a který nám dává prostor pro dokončení dřívě započatého. Měl by to být rok příznivý pro navazování kontaktů, vstupování do investic, celkově ale klidnější. Věřím, že příjemných setkání podobných jako bylo v hudebním klubu zažijeme mnoho. Také v letošním roce si připomeneme řadu méně či více významných výročí a událostí osobních nebo celospolečenských. Z těch například 100 let československé koruny, 80 let od zahájení 2. světové války nebo 30 let od sametové revoluce. Přimějí nás dívat se nejen do minulosti, ale přemýšlet také nad časem, který máme před sebou.

Přeji upřímně všem, aby to byl čas naplněný radostí. Čas, ve kterém dokážeme mít k sobě blíž.

Alena Hanáková

27. LEDEN - MEZINÁRODNÍ DEN PAMÁTKY OBĚTÍ HOLOCAUSTU

V úterý 27. ledna jsme si připomněli utrpení přibližně šesti milionů židovských obětí Holocaustu za druhé světové války a rovněž osvobození koncentračního a vyhlazovacího tábora Auschwitz-Birkenau (Osvětim-Březinka) Rudou armádou, od kterého uplynulo již 74 let.

27. leden byl v roce 2005 vyhlášen Valným shromážděním Organizace spojených národů za „Mezinárodní den památky obětí holocaustu“.

Původní koncentrační tábor Osvětim (Osvětim I.) byl založen roku 1940. Hlavním důvodem vzniku ještě nebylo masové vyhlazování, ale potřeba uvěznění velkého počtu Poláků. Roku 1941 začal být realizován plán tzv. „konečného řešení židovské otázky“, tedy plán vyvraždění židovské rasy jako takové. Za tímto účelem byl u 3 km vzdálené vsi Březinka vybudován tábor Osvětim II. Roku 1942 bylo zahájeno masové vyvražďování, běžící denně po tisících obětí. V táboře byli vražděni nejen Židé, ale prakticky všechny národnosti okupované Evropy. Tábor se stal místem působení neblaze proslulých lékařů SS, zejména Josefa Mengeleho. Tito lékaři prováděli pokusy na lidech a nově příchozí na rampě tábora rozdělávali na ty, kteří jsou určeni k okamžitému zabití, na ty, kteří jsou určeni k utýrání otročskou prací a zabití později a nakonec na ty (zejména děti), kteří se hodí na jejich pokusy.

V letech 1942 - 1944 bylo vybudováno dalších 40 podtáborů osvětimského komplexu. Nejvýznamnějším z nich byl tábor Osvětim III. Když se blížila Rudá armáda, odvezli nacisté většinu přeživších vězňů do jiných KT, plynové komory a krematoria vyhodili do vzduchu a snažili se zničit i písemné důkazy jejich vraždění. I tak ale zůstalo dost nezvratných důkazů o těchto zločinech proti lidskosti. KT Osvětim byl osvobozen Rudou armádou dne 27. ledna 1945, jež tímto zároveň dala svobodu 7 tisícům vězňů, kteří v táboře zůstali i po evakuaci jednotkami.

V letech 1942 - 1944 bylo vybudováno dalších 40 podtáborů osvětimského komplexu. Nejvýznamnějším z nich byl tábor Osvětim III. Když se blížila Rudá armáda, odvezli nacisté většinu přeživších vězňů do jiných KT, plynové komory a krematoria vyhodili do vzduchu a snažili se zničit i písemné důkazy jejich vraždění. I tak ale zůstalo dost nezvratných důkazů o těchto zločinech proti lidskosti. KT Osvětim byl osvobozen Rudou armádou dne 27. ledna 1945, jež tímto zároveň dala svobodu 7 tisícům vězňů, kteří v táboře zůstali i po evakuaci jednotkami.

V tento den uctily památku 31 vizovických občanů židovského původu a jejich 10 dětí umučených v koncentračních táborech starostka města Silvie Dolanská a místostarostka města Alena Hanáková.

VIZOVICE SE PŘIPOJÍ KE KAMPANI VLAJKA PRO TIBET

Vizovická radnice se po několika letech opět připojí k mezinárodní kampani Vlajka pro Tibet. Město tak chce veřejně podpořit letos už 60. výročí tibetského povstání proti čínské okupaci, při kterém 10. března 1959 zemřelo přes 80 000 Tibetanů, další statisíce zemřely v následujících letech ve vězeních, pracovních táborech nebo kvůli hladomoru.

Cílem kampaně Vlajka pro Tibet, která vznikla v polovině 90. let v západní Evropě, je poukázat na dlouhodobé porušování lidských práv v Tibetu. Česká republika se k akci pravidelně připojuje od roku 1996, kdy vlajku vyvěsila první čtyři města. Loni to už bylo téměř 740 obcí, měst, městských částí a krajů.

Bc. Gabriela Netopilová Slušíková
PR manažer města Vizovice

OHLYSY ČTENÁŘŮ

Vážená redakce Vizovských novin,

velmi se mi líbí vaše noviny, jak obsahem, tak zpracováním. Jako člověk, který měl k Vizovicím vždy velmi blízko, si je rád, pokud se ke mně dostanou, celé pročítám a spousta věcí se mi přitom vybaví.

Například v posledním čísle 6/2018 vzpomínka na Gustava a Jana Imrýškovy, pana ředitele Matyáše, ale i na další učitele kteří mne ve vizovické škole učili. Nejvíce mne zaujal článek ing. Mil. Vítka - **Odkud přišli Valaši**. Po jeho přečtení jsem si vzpomněl na historiku asi z roku 1985. Jezdil jsem tenkrát jako řidič autobusem Balkanexpres a pře-spávali jsme v rumunské Pitești. S kolegou jsme jednou nakupovali na místním trhu, mluvili mezi sebou s tím, že nám nikdo nerozumí. Byli jsme proto překvapeni, když nás trhovec, u kterého jsme si kupovali rajčata, oslovil otázkou: „Odkud jsi?“

S odpovědí: „Z Československa.“ se nespokojil a pokračoval: „A odkud?“ Odpověděli jsme, že z Vizovic. Další jeho slova nás šokovala. „Znám, a ty znáš Chrámečno? Tam jsem skončil válku.“

Tento pán byl z české menšiny žijící v Banátu a i když mu již chyběla slovní zásoba, bylo na něm vidět, jak rád si s námi česky popovídal. Chtěl bych i do budoucna zůstat vašim věrným čtenářem a snad se mi bude dařit vaše noviny si i dál zaobstarat.

Srdečně zdravím a přeji hodně úspěchů v roce 2019.

Miroslav Rafaj, Želechovice nad Dřevnicí

Vážená redakční rado,

dovoluji, abych vám všem popřála hodně zdraví a v novém roce ať s vámi štěstí drží krok.

Také vám chci poděkovat za krásný časopis Vizovské noviny. Často přemýšlím, ve které komisi se sešlo tolik lidí s báječným vkusem a smyslem pro krásu. Časopis je chloubou Vizovic. Vždy již čelní strana je obrazem hodným akad. malíře, řídícím se ročním obdobím. Noviny obsahují vše od zajímavých událostí s hezkými zajímavými snímky až po důležité články pro občany.

Moc za místní noviny děkuji a nejsem sama!

Helena Mazůrková

Vážená redakce,

yní se mi dostalo do rukou první číslo Vizovských novin. Ono to vlastně bylo první číslo pro mě, protože jsem doposud neměl o vydávání tohoto tisku ani potuchy. Odstěhoval jsem se z Vizovic s rodinou už jako malý kluk (otec musel za prací) a více jak čtyřicet let žiju ve Vimperku. Ve Vizovicích už nikoho nemám, ale prvních devět let mého života mám pořád v hlavě, kdy jsme jako kluci z 'Ameriky' neustále válčili s ulicí Lázeňskou a už to fakt není ani pravda. Nedávno jsem projížděl opět Vizovicemi a dostaly se mi do rukou Vizovské noviny. Přiznám se, ukápla slzička nostalgie a jakožto grafik se musím poklonit. Noviny jsou moderní, přehledné a skvěle rozložené. Náš vimperský tisk by mohl závidět.

Přeju hodně zduar a škoda že Vizovské noviny nejdou předplatit.

R. Hudec

*Kdo lásku a radost rozdával,
ten neodešel a žije v srdcích dál...*

Dne 15. února 2019 uplynulo již 20 let od úmrtí mého manžela, našeho tatínka, dědečka a pradědečka, pana Františka Fůska.

Děkujeme za tichou vzpomínku.
Manželka Marie, děti Alena a Jiří s rodinami.

OHLASY ČTENÁŘŮ

K článku o modernizaci městského rozhlasu - viz č. 6/2018 Vizovských novin

Když jsem si v minulém čísle Vizovských novin přečetl informaci, že... *Vizovice modernizují a rozšiřují obecní rozhlas...* nedalo mně to, abych se neozval: **...a je známo, jak to bylo dříve?** Proto několik mých vzpomínek na tehdejší vyhlásování zpráv obecního úřadu.

Před válkou, za války i několik roků po válce vyhlášoval zprávy, vyhlášky a nařízení radnice **bubeník pan Humpa**. Starší pán, vždy elegantně oblečený v zeleném s kšiltovkou na hlavě zahájil své vystoupení obřadným vyjmutím paliček z řemene bubínku. Pak několikrát zopakoval několik akordů bubnování, zpravidla tak, až zjistil, že je dostatek posluchačů - i těch, kteří vyšli z domů. Potom mocným hlasem vyhlásil hlášení, které zakončil krátkým zabubnováním, zastrčením paliček zpět do řemene a vydal se na další „štaci“. Kolik jich bylo nevím, ale myslím, že to slyšela většina tehdejších Vizovjanů. A my děcka jsme ho často průvodem doprovázeli. Pan Humpa bubnoval bez ohledu na počasí - déšť, nebo zimu. Patřil k tehdejšímu koloritu Vizovic. Někdy koncem čtyřicátých let byl ve Vizovicích zaveden obecní rozhlas. Město bylo pokryto velkými tlampači, někde i po dvou na sloupech. Hlášení bylo zahajováno několikrát opakovanou znělkou, jejíž melodii mám stále v paměti.

K tomuto městskému rozhlasu mám dvě osobní vzpomínky. Rozhlasová ústředna byla umístěna v budově radnice po tehdejších „beráku“ pod kostelem - dnes „Domu pro lidi v tíživé životní situaci“ - viz článek vedle článku o rozhlasu. V prvním patře v kanceláři s oknem otočeným ke kostelu stála tehdy moderní, více jak dvoumetrová železná bedna, kde bylo rádio, gramofon a především zesilovače pro venkovní rozhlas. Tehdy nebyly magnetáky, CD ani DVD. Odsud se vysílaly zprávy do tlampačů ve městě. Já jsem toho využil k založení studentského rozhlasového kroužku - Jura Srbů, Karel Světlík a Ivo Imrýšků. Náš pořad v trvání patnácti až dvaceti minut byl vysílán vždy v neděli a zahajován úvodem skladby Bedřicha Smetany „Pochod studentské legie“. Začínali jsme vždy, jakmile lidé začali vycházet z kostela po „hrubé“. Následovala krátká báseň, krátký výťah z nějaké knihy - Jura Srbů hlavně prosazoval Švejka. Pak informace o různých kulturních a jiných akcích zejména ve Vizovicích a na závěr celý Smetanův Studentský pochod. Naše pořady měly celkem úspěch - bylo to něco jiného než zprávy obecního úřadu.

Druhá moje vzpomínka byla pro mne méně příznivá. Tehdy byly zavedeny tzv. „občanské sňatky“. Teprve pak mohly být svatby v kostele. Tatínek, který v té době byl předsedou národního výboru, se sám osobně staral o zařízení a vybavení svatební síně rovněž v prvním patře této budovy, okny otočené k nemocnici a silnici. Musela být vybavena novým nábytkem, výzdobou čelní stěny, dalšími obrazy a především květinovou výzdobou. Hudební doprovod byl vysílán z rozhlasové ústředny. K tomu bylo nataženo vedení od tlačítka, které bylo na spodní straně vrchní desky až ke zvonku u ústředny. Většinou jsem chodil hudbu pouštět já na základě domluvených signálů, někdy tam byli se mnou kamarádi. Jednou, aby nás hudba nerušila, vypnul jsem reproduktor a pouštěl desky jen podle signálů zvonku. A stalo se. Najednou se rozletěly dveře, tatínek skočil k ústředně, z desky shodil přenosku a mně jednu řádně „ubalil“. Stejným způsobem místnost opustil. Necháпали jsme, co se stalo, až pak nám to bylo vysvětleno. Byla to poslední skladba - svatební pochod z opery Rusalka od Antonína Dvořáka, kdy svatebčané odcházeli a zrovna, když vycházela nevěsta se ženichem, ozval se mohutný hlas vodníka: **“Běda, běda, ubohá rusalko bledá, v nádheru světa zakletá, běda....”**. To my jsme však u ústředny neslyšeli. Naštěstí to skončilo dobře, svatebčané to vzali s humorem. A já jsem již nesměl nikdy reproduktor vypínat.

Ing. Luděk Matyáš, 7. ledna 2019

vizovske.noviny@vizovice.eu

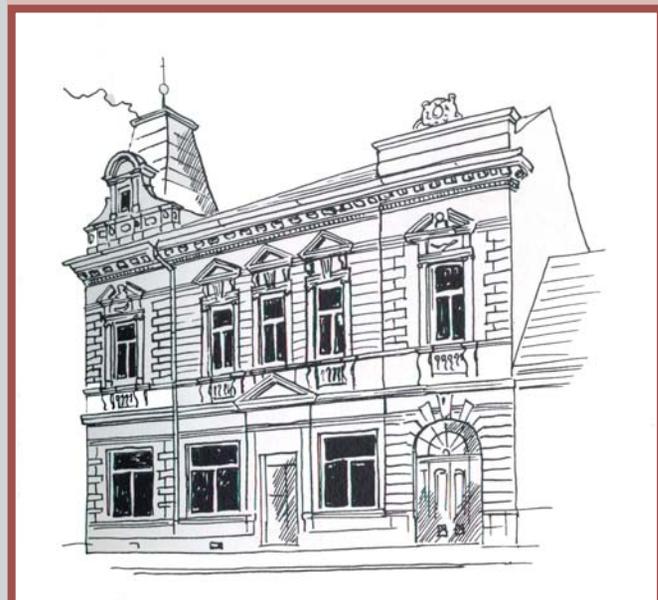

Kvíz **Jak znáte Vizovice** pokračuje a dnes bude až velmi jednoduchý. Asi jako náповědu nemusím uvádět, že v jedné z budov jsme si většina z nás 'odseděla' nějaký ten rok a do druhé jsme už před hodně léty chodili na smaženky a chlebičky.

Správné odpovědi v tomto sloupci dole.

Richard Jaroněk

(Lukáš Martinka - Kresby historické architektury
- edice Vizovicko)

Obr. 1: Masarykovo náměstí - budova školy čp. 420 z roku 1892
Obr. 2: Masarykovo náměstí - dům čp. 20 U bílé růže z konce 19. století

EVIDENCE OBYVATEL V ČÍSLECH - ROK 2018

Věkové složení obce	0-5	6-17	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-97	celkem
ženy	143	307	309	323	386	284	344	217	97	20	2430
muži	143	292	346	352	410	286	310	187	45	7	2378
celkem	286	599	655	675	796	570	654	404	142	27	4808

Počet obyvatel přihlášených k trvalému pobytu v místní části Chrástěšov je 186.

Změny trvalého pobytu:

- přistěhovalo se 126 osob
- odstěhovalo se 96 osob
- v rámci Vizovic se přestěhovalo 106 osob
- počet obyvatel hlášených na úřední adrese - Masarykovo nám. 1007 je 179 osob

Narození

- narodilo se 33 dětí z toho 17 dívek, 16 chlapců

Úmrtí

- zemřelo 40 osob z toho 20 žen, 20 mužů

Nejčastější jména

- Jana 133x, Marie 118x, Hana 76x
- Jan 145x, Petr 127x, Jiří 121 x

Nejčastější příjmení

- Hába 39x, Pšencík 37x, Kovář 22x

ŠEDÉ NÁDOBY NA KOVOVÝ ODPAD SE VYPLÁCÍ

Šedé nádoby na kovový odpad, které loni v červnu vizovická radnice zakoupila a pracovníci technických služeb je rozmístili po městě, se vyplácí. Do konce roku 2018 se díky nim vytrídilo zhruba 1000 kilogramů kovového odpadu, za který radnice inkasovala přibližně 2500 korun. Pokud by tento odpad skončil v nádobách na směsný komunální odpad, tak by naopak zaplatilo město, a to asi 3000 korun.

„Třídění jednak šetří peníze a v neposlední řadě nekončí kovový odpad na skládce, a tudíž šetříme životní prostředí,“ uvedl ředitel Technických služeb města Vizovice Ivan Straškraba.

Po Vizovicích je rozmístěno 17 šedých plastových nádob na kov. Pracovníci technických služeb je vyvážejí vlastním vozidlem do speciálního kontejneru ve sběrném dvoře přibližně jednou za měsíc. Jeden kontejner se za tu dobu naplní přibližně deseti kilogramy kovu.

Do šedých nádob občané mohou umístit například plechovky od potravin a nápojů, nádobí, přístroje, čisté tuby a víčka, staré hřebíky a další drobný kovový odpad. Tyto obaly a další předměty však nesmí být znečištěné zbytky potravin a nebezpečnými látkami.

Bc. Gabriela Netopilová Slušíková
PR manažer města Vizovice

Hledáme nové tváře, kolegy, spolupracovníky, kamarády

ÚDRŽBA STROJŮ

OBSLUHA CNC OBRÁBĚCÍHO CENTRA

OPERÁTOR VÝROBY

DGS plast s.r.o.
Loučka 137, 763 25 Újezd u Valašských Klobouk

DGS

VYFUKOVANÉ
HDPE
PLASTOVÉ
OBALY

„Změnili jsme se,
ZMĚNTE SE TAKÉ“

www.dgsplast.cz

OHODNOTÍME VÁŠ ČAS
LÉPE, NEŽ JINÍ

blíže
informace
Vám podáme
na e-mailu, nebo
na telefonním čísle

kariera@dgsplast.cz
+420 721 012 181

MĚSTSKÁ KNIHOVNA JOSEFA ČIŽMÁŘE INFORMUJE

Letos uplyne 100 let od vydání „Knihovního zákona“ - č. 430/1919 Sb., o veřejných knihovnách obecních. Tento zákon, schválený Národním shromážděním 22. července 1919, mimo jiné zavedl povinnost zřídit knihovny v obcích. Knihovny tak posílily svoji roli a během času se z klasického poslání knihoven, tj. půjčování knih, se knihovny začaly proměňovat na kulturní, vzdělávací, informační i komunitní centra, tedy místa pro setkávání osob bez ohledu na jejich sociální či kulturní status.

Tento jedinečný zákon vznikl s myšlenkou „**Na doplnění a prohloubení vzdělanosti všech vrstev obyvatelstva...**“ a k této myšlence se všechny knihovny hrdě hlásí.

V rámci kampaně „100 let knihovního zákona“ se naše aktivity zaměří opět na všechny věkové kategorie čtenářů i návštěvníků knihovny.

Již 6. března v 17.00 hodin přivítáme v knihovně spisovatele, scénaristu, reportéra pana Stanislava Motla.

Na přelomu měsíce března a dubna poběží cyklus „Trénink paměti“ pro seniory. Přijďte si za námi procvičit a potrápit svůj mozek.

I nadále se budeme setkávat se Základní i Mateřskou školou Vizovice na besedách k daným tématům. Pro děti a jejich rodiče, ale také babičky i dědečky připravujeme již tradiční velikonoční dílničku.

A trochu statistiky za uplynulý rok:

Počet aktivních čtenářů: 1021

Počet nakoupených knih: 803 svazků

Počet vypůjčených knih: 23 393 svazků

Počet vypůjčených časopisů: 6732

Nejpůjčovanější kniha českého autora:

Mlynářová Marcela / Rozouraná duše

Nejpůjčovanější kniha zahraničního autora:

Keleová-Vasilková Táňa / Přítelkyně

Nejpůjčovanější kniha pro děti:

Kineey Jeff / Deník malého poseroutky. Všechna sláva

Informace o všech dalších akcích, aktivitách a nových knihách ve fondu najdete na www.knihovnavizovice.cz

Mgr. Blanka Krejčárková

SLAVNOSTNÍ OBŘAD VÍTÁNÍ DĚTÍ DO ŽIVOTA

Město Vizovice zajišťuje pro všechny novorozené děti s trvalým pobytem na území města Vizovice a místní části Chrástěšov slavnostní obřad - vítání dětí do života. S ohledem a ochranu osobních údajů a v souladu s Nařízením evropského parlamentu a rady EU 2016/679 ze

dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů je nutné, aby v případě, že se rodiče chtějí se svým dítětem zúčastnit slavnostního obřadu, podali vyplněný souhlas s konáním obřadu, který mimo jiné obsahuje souhlas se zpracováním a

zveřejňováním osobních údajů z vítání občánků.

Souhlas mohou podat rodiče dítěte na uvedeném - přiloženém formuláři (tento se nachází rovněž na webových stránkách města www.vizovice.eu v sekci formuláře) na podatelnu MěÚ Vizovice, matriku, případně zaslat poštou či datovou schránkou. Slavnostní obřad vítání dětí do života je určen pro děti do 1 roku. Pozvánku na obřad obdrží rodiče až na základě podaného „souhlasu“.

V této souvislosti upozorníme rodiče, že během pořádání akce dochází ve veřejném zájmu

k pořizování fotografií za účelem zdokumentování průběhu akce. Pořízené fotografie mohou být zveřejněny na webových stránkách města, kronice města, Vizovských novinách.

Z příležitostně pořízených fotografií nejsou vytvářeny žádné evidence a k těmto nejsou přiřazovány žádné osobní údaje.

Případné informace obdržíte na tel. č. 777 471 172, katerina.kirchnerova@seznam.cz, Odbor přestupkový a správní.

SOUHLAS - VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ MĚSTA VIZOVICE

Mám zájem zúčastnit se slavnostního obřadu „Vítání občánků do života“. Vítání dětí je určeno pro děti do 1 roku věku s trvalým bydlištěm ve Vizovicích.

Jméno a příjmení dítěte (dětí)

Datum a místo narození:

Jméno a příjmení matky dítěte

Jméno a příjmení otce dítěte

Údaje pro doručení pozvánky:

Jméno a příjmení

Adresa

Kontakt (e-mail + telefon)

Udělují tímto Městu Vizovice, Masarykovo nám. 1007, Vizovice, IČ: 00284653 výslovný souhlas se zpracováním osobních údajů v rozsahu:

- jméno, příjmení, datum a místo narození dítěte
- jméno, příjmení zákonných zástupců, kontaktní adresa, tel. číslo
- podpis zák. zástupců
- fotografie pořízené ze slavnostního obřadu

Účel zpracování: realizace obřadu, jeho prezentace na webových stránkách města, v místním periodiku, kronice.

Osobní údaje mohou být poskytnuty: členům Komise pro občanské záležitosti města Vizovice.

Subjekt údajů má právo kdykoliv odvolat svůj souhlas se zpracováním osobních údajů, právo požadovat od správce přístup k osobním údajům, jejich opravu nebo výmaz, popřípadě omezení zpracování, a vznést námitku proti zpracování, dále má právo podat stížnost u Úřadu pro ochranu osobních údajů, má-li za to, že správce při zpracování osobních údajů postupuje v rozporu s Nařízením evropského parlamentu a rady EU 2016/679 ze dne 27. 04. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

V případě Vašeho zájmu o účast na předmětném obřadu zašlete nebo osobně předejete, prosím, vyplněný a podepsaný tiskopis na adresu uvedenou v zápatí tohoto tiskopisu, nejpozději však do 1 měsíce po narození dítěte.

Ve Vizovicích dne:

podpis rodičů

Adresa k zaslání přihlášky: Městský úřad Vizovice, Masarykovo nám. 1007, 763 12 Vizovice, Odbor přestupkový a správní tel.777 471 172, fax 577 599 160, e-mail: katerina.kirchnerova@vizovice.eu

**- Sháníme domek se zahradou, platba v hotovosti. Děkuji.
Tel.: 604 517 862.**

**- Koupím ihned byt, i v původním stavu.
Volejte tel.: 703 128 423.**

PRONÁJEM KANCELÁŘSKÝCH PROSTOR
Nezávislé kancelářské prostory (40 a 66m²) v klidném prostředí na ulici Lázeňská 1150
WC, kuchyňka, parkoviště
99 Kč/m²/měsíc
- cena bez DPH a energií -

736 486 800

**Dětský domov ulice 3. května 528 (naproti technických služeb), přijme na zkrácený úvazek pomocnou sílu do kuchyně (muže i ženu).
Info tel. 732 463 068**

Potřebujete 'spákováč'?

- individuální i skupinová výuka
- firemní kurzy
- výrazné slevy pro 2-4 žáky

Mgr. Eva KALEDOVÁ
731 508 000
VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA

NOVINKY MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ CO SE MĚNÍ V ROCE 2019?

VYŠŠÍ DŮCHODY

Od 1. ledna 2019 se zvyšuje **základní výměra všech důchodů**, a to ze současných 9 % **na 10 % průměrné mzdy** (u důchodů přiznaných před 1. 1. 2019 bude náležet zvýšená základní výměra od splátky důchodu splatné v lednu 2019).

Důchody se tak zvýší v průměru o 900 korun. Zvýšení důchodů provede Česká správa sociálního zabezpečení automaticky, není potřeba o ně žádat. O zvýšení důchodu bude všem příjemcům důchodu zasláno písemné oznámení.

VYŠŠÍ MINIMÁLNÍ MZDA

Od 1. ledna 2019 **se zvyšuje minimální mzda**, a to z 12 200 Kč **na 13 350 Kč** za měsíc. Minimální hodinová mzda vzroste ze 73,20 Kč **na 79,80 Kč**. Jedná se o druhé nejvýraznější nominální navýšení od zavedení minimální mzdy v roce 1991.

Společně s úrovní nejnižšího výdělku dojde také k růstu nejnižších úrovní zaručené mzdy, a to **o 1150 až 2300 Kč měsíčně**. Nejnižší úrovně zaručené mzdy jsou výdělková minima platná pro zaměstnance, jejichž mzdy nejsou sjednány v kolektivních smlouvách, a pro zaměstnance ve veřejných službách a správě a ve státní službě, jimž je za práci poskytován plat.

POJIŠTĚNÍ OSOB SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÝCH (OSVČ)

Od 1. ledna 2019 se u OSVČ mění **splatnost záloh na důchodové pojištění a pojistného na nemocenské pojištění**.

Nově od 1. ledna 2019 činí lhůta pro zaplacení záloh a pojistného celý měsíc, na který se záloha či pojistné platí a dlužnou zálohu na důchodové pojištění a dlužné pojistné na nemocenské pojištění může OSVČ doplatit ještě **do konce dalšího měsíce bez sankce** (bez penalizace nebo bez ukončení nemocenského pojištění).

PROPLÁČENÍ PRVNÍCH 3 DNŮ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI

Od 1. 7. 2019 by měla náležet zaměstnancům **náhrada mzdy nebo platu i za první 3 pracovní dny trvání dočasné pracovní neschopnosti**. Poskytování náhrady mzdy nebo platu za první 3 pracovní dny dočasné pracovní neschopnosti již schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu, **návrh však ještě musí projednat Senát a podepsat prezident republiky**.

ZVÝŠENÍ PŘÍSPĚVKU NA PÉČI VE III. A IV. STUPNI MÍRY ZÁVISLOSTI

Schválením senátní novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, dojde v roce 2019 **ke zvýšení příspěvku na péči ve IV. stupni závislosti (úplná závislost) na 19 200 Kč** u osob (shodně dospělých i dětí) nevyužívajících pobytové

sociální služby. V souvislosti s tímto zvýšením dochází od 1. července 2019 také ke **zvýšení příspěvku na péči ve III. stupni závislosti o 4 000 Kč** u osob nevyužívajících pobytové sociální služby, u dospělých to je na **12 800 Kč**, u dětí na **13 900 Kč**.

Účinnost u příspěvku ve IV. stupni nastává prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů, u III. stupně je účinnost stanovena dnem 1. července 2019.

POMOC V HMOTNÉ NOUZI

Poslanecká sněmovna přijala změnu zákona č. 111/2006 Sb., o **dávkách pomoci v hmotné nouzi** ve znění navrženém Senátem. Senioři nad 70 let, invalidé, osoby závislé na pomoci druhé osoby či klienti v pobytových sociálních službách a další zranitelné osoby **už nebudou dostávat část příspěvku v poukázkách**.

Nově se tedy dávky nebudou vyplácet poukázkami v případech, **kdy výše příspěvku na živobytí nepřesáhne 500 Kč a v následujících specifických případech**, kdy je příjemce nebo osoba společně s ním posuzovaná osobou, která poskytuje péči podle § 3 odst. 1 písm. a) bodu 5 nebo osobou, které:

1. jsou poskytovány pobytové sociální služby
2. je poskytována zdravotní péče ve zdravotnickém zařízení po celý kalendářní měsíc,
3. byla pravomocným rozhodnutím soudu omezena svéprávnost,
4. byl přiznán příspěvek na péči ve III. stupni (těžká závislost) nebo ve IV. stupni (úplná závislost), a to ode dne právní moci rozhodnutí o přiznání této dávky, nebo v případě, že se jedná o osobu starší 70 let,
5. byla přiznána invalidita III. stupně
6. nebo v případech, kdy se jedná o důvody hodné zvláštního zřetele.

Marie Šlaharová, DiS.
sociální odbor MěÚ Vizovice

 PIŠTE:
vizovske.noviny@vizovice.eu

*Chrastěšovský bál z. s.
spolu s Osadním výborem Chrastěšov
Vás srdečně zve na*

**12.
chrastěšovský
bál**

*který se koná
9. března 2019 v 19 hodin
v Sokolovně ve Vizovicích*

*Hraje skupina Show Band
kulturní vystoupení*

*vstupné 270 Kč, v ceně vstupenky večeře
předprodej vstupenek - Papírnictví Pavelka Vizovice*

INFORMACE FINANČNÍHO ODBORU - VÝŠE MÍSTNÍCH POPLATKŮ V ROCE 2019

Obecně závazné vyhlášky č. 3/2016 a č. 2/2015

Rozhodnutím Zastupitelstva města Vizovice ze dne 10. 12. 2018 zůstává pro rok 2019 zachována stejná výše všech místních poplatků jako v roce 2018.

1. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen poplatek za likvidaci komunálního odpadu)

Výše poplatku v roce 2019: 535 Kč/poplatníka/rok

Tento poplatek je upraven Obecně závaznou vyhláškou č. 2/2015.

Poplatníkem je fyzická osoba

a) která má ve Vizovicích trvalý pobyt, které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území ČR povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů, která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území ČR pobývá na území ČR přechodně po dobu delší 3 měsíců, které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,

b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu

Splatnost místního poplatku je 31. 03. 2019.

Ostatní místní poplatky jsou upraveny Obecně závaznou vyhláškou č. 3/2016, kterou schválilo dne 14. 12. 2016 Zastupitelstvo města Vizovice.

2. Místní poplatek ze psů

Základní sazby poplatku:

60 Kč - pes chovaný v k. ú. Chrástěšov (90 Kč za každého dalšího psa)

180 Kč - pes chovaný v rodinném domě (270 Kč za každého dalšího psa)

540 Kč - pes chovaný v bytovém domě (810 Kč za každého dalšího psa)

Snížené poplatky u poživatelů invalidního, starobního, vdovského, vdoveckého nebo sirotčího důchodu:

30 Kč - pes chovaný v k. ú. Chrástěšov (45 Kč za každého dalšího psa)

60 Kč - pes chovaný v rodinném domě (90 Kč za každého dalšího psa)

200 Kč - pes chovaný v bytovém domě (300 Kč za každého dalšího psa)

Ohlášení poplatkové povinnosti:

Držitel psa je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do 15 dnů ode dne, kdy pes dovrší stáří tří měsíců, nebo dne, kdy nabyl psa staršího tří měsíců.

Stejným způsobem je povinen oznámit také zánik své poplatkové povinnosti.

Zánik poplatkové povinnosti:

Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem), přičemž se poplatek platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém taková skutečnost nastala.

!!! Splatnost místního poplatku je 31. 03. 2019 !!!

3. Poplatek za užívání veřejného prostranství

Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:

a) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb (např. restaurační zahrádka)	2 Kč
b) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje na tržištích	5 Kč
c) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje mimo tržiště	10 Kč
d) za umístění prodejních zařízení po dobu trvání kulturních akcí Masters of Rock a Vizovické Trnkobraní pořádaných ve městě Vizovice	100 Kč
e) za provádění výkopových prací	1 Kč
f) za umístění stavebního zařízení	2 Kč
g) za umístění reklamního zařízení	4 Kč
h) za umístění zařízení lunaparků, cirkusů a jiných obdobných atrakcí	2 Kč
i) za umístění skládek	2 Kč
j) za vyhrazení trvalého parkovacího místa	10 Kč
k) za užívání veřejného prostranství pro kulturní akce	2 Kč
l) za užívání veřejného prostranství pro sportovní akce	2 Kč
m) za užívání veřejného prostranství pro reklamní akce	5 Kč
n) za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl	5 Kč

Paušální sazby poplatků za užívání veřejného prostranství:

a) za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobní automobil	
1. měsíční	500 Kč
2. roční	6 000 Kč
b) za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa pro autobus nebo nákladní automobil	
1. měsíční	1 000 Kč
2. roční	12 000 Kč

Ohlášení užívání veřejného prostranství:

Ohlášení se provádí na pokladně města a to nejpozději 10 dní před zahájením užívání. V případě užívání veřejného prostranství po dobu kratší než 5 dní je povinen splnit ohlašovací povinnost nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Pokud tento den připadne na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost nejbližší následující pracovní den.

Splatnost poplatku

Poplatek je splatný nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Poplatek stanovený paušální sazbou je splatný do 30 dnů od zahájení způsobilého užívání. Případně-li lhůta splatnosti na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen svoji povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

4. Další výše sazeb místních poplatků (poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity) jsou uvedeny v obecně závazné vyhlášce města č. 3/2016, která je zveřejněna na stránkách města www.mestovizovice.cz.

Podrobnější informace týkající se výše sazeb, splatnosti poplatků, úlev, osvobození apod. je možné zjistit také přímo na pokladně města v úředních hodinách, případně na tel. 777 471 126 (Naděžda Hejdová), či 777 471 123 (Zana Kutějová).

U všech poplatků předem děkujeme za dodržování termínu splatnosti.

Ing. Eva Kubičková
vedoucí finančního odboru

VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ S UMĚLÝM POVRCHEM BUDE HOTOVÉ NA JAŘE V ROCE 2019

ilustrační foto

Hřiště s umělým povrchem, které nabídne zázemí například pro nohejbal, volejbal, tenis, malou kopanou či streetball, s možností přeměny na kluziště v zimním období vyroste na vizovickém sídlišti Janova hora.

Práce na jeho vybudování začaly loni na podzim, hotovo má být na konci března. Investice přijde na 2,6 milionu korun. Město na ni získalo dotaci 800.000 Kč z Nadace ČEZ.

Radnice původně zamýšlela, že hřiště umístí do zahrady DDM Zvonek. „Ukázalo se ale, že plocha, kde jsme původně chtěli sportoviště umístit, není dostatečně velká na to, aby se na ni vešly všechny zamýšlené aktivity. Sídlíště Janova hora, které patří k novější výstavbě, sportoviště postrádá, proto nakonec padla volba na něj,“ řekla místostarostka Alena Hanáková.

Oplacené hřiště s osvětlením vyroste na místě bývalého bikeparku, v místě, které v polovině září zachvátil požár.

Hořet tehdy začaly staré doskovové matrace, do kterých jeden z mladíků odhodil nedopalek cigarety.

Už v té době se ale bikepark nevyužíval. Nové pumptrackové

dráhy hodlá radnice vybudovat v těsné blízkosti nového víceúčelového hřiště.

Bc. Gabriela Netopilová
Slušítková
PR manažer města Vizovice

VIZOVSKÉ NOVINY

- Možnost progresivní a efektivní regionální inzerce.
- Využijte a výrazně ušetřete s množstevními slevami.
- Statisticky ověřený dosah 5 000 čtenářů

CENÍK INZERCE

1/1 strany		240 x 180 mm 2 700 Kč + dph
1/2 strany		117,5 x 180 mm 1 400 Kč + dph
1/4 strany		87,5 x 117,5 mm 750 Kč + dph
1/8 strany		87,5 x 56,25 mm 400 Kč + dph
1/16 strany		25,6 x 87,5 mm 210 Kč + dph

MNOŽSTEVNÍ SLEVY

Slevy požadované inzercí lze uplatnit při platbě předem

- 3 x inzerce = 10% sleva
- 5 x inzerce = 15% sleva
- 7 x inzerce = 20% sleva

vizovske.noviny@vizovice.eu

TRADIČNÍ NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ

Rok 2019 jsme společně přivítali 1. ledna na Masarykově náměstí tradičním Novoročním ohňostrojem. Strhující, skoro čtrnáctiminutovou podívanou, kterou připravila firma Josefa Kovaříka z Lípy, sledovalo bezmála tisíc občanů Vizovic, Chrástěšova i nejbližšího okolí.

Ti všichni, malí i velcí, se postarali o vsutku sváteční přátelskou atmosféru naplněnou pocitem radosti a sounáležitosti.

pravou, zajistili požární dohled a také přípravu a výdej občerstvení.

Všem, kteří se postarali svou přítomností o hladký průběh večera a příjemný vstup města do nového roku 2019 patří naše upřímné díky.

Silvie Dolanská,
starostka
Alena Hanáková
místostarostka

Punc pro děti a svažené víno pro dospělé uvažené manželky Šťastnými i výborné chleby se škvarkovou pomazánkou, připravené s láskou našimi dobrovolnými hasiči, zpříjemnily setkání na náměstí k uvítání nového roku 2019.

Naše velké poděkování patří firmám i jednotlivcům za finanční podporu. Novoroční ohňostroj podpořili: BC Servis CZ s.r.o., PharmDr. Bohumil Hanák, Global

Enterprises Ltd., Manželé MUDr. Vladimíra a Stanislav Kubíčkoví, Radim Pechal, JML-Elektro, s.r.o., NEREZ - Luděk Polčák, Stavebniny Lednický s.r.o. a Roman Dolanský.

Organizaci ohňostroje zajistily pracovnice Domu kultury, technickou přípravu pracovníci technických služeb, ozvučení pan Miroslav Hála. Největší díl zabezpečení celého setkání ležel na našich dobrovolných hasičích. Pomohli s technickou při-

MULTIFUNKČNÍ PÁNEV ZA PŮL MILIONU ŠETŘÍ PENÍZE I ČAS KUCHAŘEK V ZŠ VIZOVICE

Kuchařky v jídelně ZŠ Vizovice mají nového všestranného pomocníka. Multifunkční pánev funguje jako počítač - stiskem jediného tlačítka na dotykové obrazovce sama například napustí požadované množství vody, dalším stiskem se naklopí a vodu či tuk vypustí pryč. Doteď kuchařky musely nosit desítky litrů vody samy. V pánvi mohou vařit, dusit, smažit i péct. Jídlo je navíc hotové za rekordně krátkou dobu při daleko nižší spotřebě elektrické energie. Multifunkční pánev přišla na půl milionu korun.

Šíření nabídky na dvě jídla denně není bohužel možné. Hygiena vyhodnotila školní kuchyni v poměru počtu vařených jídel ke kapacitě jídelny a výdejových prostor jako nedostačující a k vaření víc druhů

jídel nevhodnou. Tento hendikep se kuchařky snaží denně vynahrázovat sestavou jídelníčku tak, aby nebyl jen zdravý a vyvážený, ale také bohatý o jídla, která mají děti rády.

„Práce ve školní kuchyni je náročná. Denně máme 550 strážníků. Nová pánev je pro nás neuvěřitelným pomocníkem. Snadno v ní připravíte základy omáček, stejně jako svíčkovou či smažený květák. Maso navíc neztrácí hmotnost, není vysušené,“ vyjmenovala výhody vedoucí školní jídelny Aranka Máčalíková.

Přístroj VarioCookingCenter® může denně ušetřit až dvě hodiny cenného pracovního času a bez nutnosti kontroly připraví pokrmy na velmi vysoké úrovni. Disponuje totiž vestavěným inteligentním řídicím systémem, rozehríváním na 200 °C v rekordním čase a mimořádným až o 40 procent vyšším výkonem vaření. Minimální je také doba čištění. Nic se totiž nepřipalí ani nepřekypuje. Pánev lze navíc naprogramovat i na noční vaření. To ale ve vizovické školní kuchyni ještě nezkoušeli.

„Velmi snadno v ní cokoliv rychle dovaříte. Když třeba v poledne zjistíme, že nám chybí například těstoviny pro ještě 50 strážníků, tak od zapnutí pánve na dovaření těstovin do možnosti vydávání hotového pokrmu uběhne pouhých dvacet minut,“ poznamenala Aranka Máčalíková.

Nový všestranný pomocník tak jen dokresluje vysokou kvalitu přípravy školního stravování ve Vizovicích. Jídelna totiž nepoužívá polotovary, kuchařky vše připravují z čerstvých surovin, které odebírají od českých výrobců a stálých dodavatelů. Navíc se snaží i při zdravém stravování myslet na chuťové buňky školáků. V anketě o nejoblíbenější jídlo ve školní jídelně ZŠ Vizovice obsadila první místo pizza, druhé pak špagety a na třetí příčce skončily knedlíky plněné uzeným masem. Z průzkumu ale také vyplynulo, že dětem chybí třeba smažený sýr či sýrová omáčka. „Oba pokrmy jsme nakonec do jídelníčku zařadili. Sýr kupujeme v té nejvyšší kvalitě, speciálně upravovaný pro přípravu v jídelnách. O sýrové omáčce jsme si mysleli, že je příliš sytá, že dětem nebude chutnat. Spletli jsme se,“ doplnila vedoucí školní jídelny.

Školní jídelna Vizovice zajišťuje stravování žáků, současných i bývalých zaměstnanců v důchodu. Kapacita kuchyně nedovoluje přijmout další strážníky. Denně tady kuchařky vaří jeden druh jídla, roz-

Bc. Gabriela Netopilová Sluščíková
PR manažer města Vizovice

vizovske.noviny@vizovice.eu

ČERPAČÍ STANICE ALITRON, SPOLEHNĚTE SE NA KVALITNÍ PALIVO,

Tuhé mrazy jsou každoročně postrachem především pro majitele automobilů s naftovými motory. Obávají se, aby svůj vůz vůbec nastartovali, když rtuť teploměru klesne k dvacítku pod nulou. Problémům se ale dá předcházet. Základem je tankování kvalitní nafty s aditivem. To se vyplatí nejen v třeskatých mrazích. Motoru vašeho auta prospívá v každém ročním období.

Kvalitní paliva z produkce společnosti Slovnaft natankujete v síti čerpacích stanic Alitron CZ. V regionu jich najdete osm. Tu nejbližší v areálu Razov ve Vizovicích, ve Zlíně jsou dvě - v průmyslové zóně Rybníky nedaleko centra a v areálu Správy a údržby silnic U Majáku, poblíž silnice na Březnici. Najdete je také ve skladové zóně v Lípě nedaleko silnice na Slušovice, a v areálu AGAS v Želechovicích, ve směru na Provodov. Na Luhačovicích ulici u železniční tratě v Bojkovicích, v Držkové poblíž Dřevařských závodů a mezi Slušovicemi a Neubuzí, naproti firmě Greiner Packaging.

Benzinky Alitronu se nenachází u hlavních silnic. Nelákají zdálky zářivými světelnými cedulemi, barevnými neony, barevnými fasádami, nabýskanými prosklenými stěnami a regály přetékajícími nejrůznějšími zboží. „Zaměřujeme se na kvalitní paliva, ta jsou pro motoristy nejdůležitější. Nejsme ani restaurace, ani kavárna, z doplňkového sortimentu u nás najdete opravdu jen ty základní věci,“ zdůrazňuje šéf Alitronu Jan Bravenec.

Diesel do tuhých mrazů

Bezolovnaté automobilové benziny společnosti Slovnaft se vyznačují vysokou kvalitou a jsou přizpůsobeny vlastnostem tradičních karburátorových motorů, nejnovějších zážehových motorů s přímým vstřikováním i motorů přeplňovaných. Plně aktivovaná paliva zabezpečují maximální omezení tvorby usazenin a celkově dlouhodobou životnost motoru.

Motorové nafty ve špičkové kvalitě v mnohých parametrech převyšují technické požadavky evropských a českých norem. U prémiových paliv Slovnaft Drive výrobce zaručuje nejméně o pět procent nižší spotřebu oproti běžným palivům. Nafta Drive Diesel pomáhá s bezproblémovými starty při velmi nízkých teplotách až do minus 32 stupňů, přitom podle normy je dostatečných minus 20 stupňů.

„Tankování kvalitních pohonných látek u osvědčených prodejců je zvláště v zimě jedním z předpokladů pro bezproblémový chod auta. Kvalita benzínu ovlivňuje bezprostředně hlavně spotřebu, tedy dojezd. U dieselových motorů navíc v případě nekvalitního paliva hrozí riziko poškození celé palivové soustavy, čerpadla a vstřikování. Náprava je pak finančně bolestivá, vstřikování a čerpadlo patří k nejdražším součástem motoru,“ dodává Jan Bravenec.

Na palivo musí být spolehnutí

Pohonné hmoty od Alitronu odebírají například i Dopravní společnost Zlín - Otrokovice, Správa a údržba silnic Zlínska,

Čerpací stanice Alitron v Lípě.

Foto: Pavel Stojar

Technické služby Zlín, hasiči, záchranná služba, kamionové dopravní firmy E&H Internationale Jindřicha Šošolíka nebo Truckport Czech Milana Dobiáše.

„Alitron patří k našim hlavním dodavatelům pohonných hmot. Jde o paliva od společností Slovnaft a MOL. Jejich vysoká a stálá kvalita se projevuje zejména v zimním období, kdy zmíněné vlastnosti během tuhých mrazů zvláště vynikají,“ říká Josef Kocháň, ředitel Dopravní společnosti Zlín - Otrokovice.

„Tak důležité zákazníky nemůžeme kvalitou zklamat, pak bychom přišli o dobrou pověst a mohli to ve Zlíně zabalit. Dlouhodobě spolupracujeme přímo s rafinérií Slovnaft a dovážíme prémiová paliva přímo od výrobce. To je dlouhodobě záruka stabilní vysoké kvality,“ vysvětluje Jan Bravenec.

Malá zajiďka se vyplatí

Přestože se pumpy Alitronu nachází převážně v komerčních areálech, slouží nejen firmám, ale i běžným řidičům. Nabízí nižší ceny a většinou i kvalitnější palivo, než načerpáte u většiny benzinek na hlavních tazích. Proto se vždycky malá odbočka vyplatí.

„Původně jsme byli zaměřeni hlavně na dopravce, provozovatele kamionové dopravy a podobně, ale to už dávno neplatí, jsme tu i pro běžnou veřejnost. Ta u nás může očekávat to nejkvalitnější palivo,“ dodává Jan Bravenec.

Ve Zlíně U Majáku je otevřeno v pracovní dny od 6 do 20 hodin, v sobotu od 7 do 12 hodin. V areálu Rybníky během týdne natankujete od 6 do 19 hodin, v sobotu od 7 do 12 hodin. Ve Slušovicích a Lípě ve všední dny od 6 do 18 hodin, v

Čerpací stanice Alitron v Lípě.

Foto: Pavel Stojar

Čerpací stanice Alitron v Lípě.

Foto: Pavel Stojar

VYHNĚTE SE PROBLÉMŮM

Alexej Lukjaňuk na Barum Czech Rally 2018. Lukjaňuk je jistým mistrem Evropy v rally 2018.

Foto: František Dušek

sobotu od 7 do 12 hodin. V Bojkovicích v pracovní dny od 6.30 do 19 hodin, v sobotu od 7 do 12 hodin. V Držkové v pracovní dny od 6 do 19 hodin, v sobotu od 7 do 17 hodin. V Želechovicích lze natankovat denně včetně víkendů od 6 do 18 hodin. Všude je možnost platit kartami. Aktuální ceny paliva najdete na webu www.alitron.cz.

Co tankují mistři

Alitron je už řadu let jedním z největších prodejců benzínu do závodních speciálů. Odkazuje na to i slogan „Tankujte s mistry“. A loňská Barum Czech Rally opět potvrdila, jak je pravdivý. Vozy, které obsadily první místa, včetně vítězných Fabie R5 Jana Kopeckého, pohánělo speciální závodní palivo ETS dodá-

vané společností Alitron CZ. Stejně jako většinu dalších aut z první desítky a všechny vozy nejuspěšnější stáje Škoda Motorsport.

„Kvalitní palivo je v motoristickém sportu jednou z nejdůležitějších věcí, které nám pomáhají k vítězství,“ podotýká Miroslav Houšť, šéf stáje H-racing, která speciální závodní

benziny odebírá právě od společnosti Alitron CZ.

Právě pod hlavičkou stáje H-racing a s benzinem ETS od Alitronu jezdí i nejuspěšnější závodník loňské evropské série v rally ERC, Rus Alexej Lukjaňuk. S Fordem Fiesta R5 skončil na Barum Czech Rally druhý za Kopeckým.

Alitron a motoristický sport patří k sobě. Zlínská společnost nejenže dodává paliva, ale je také vydavatelem specializovaného motoristického magazínu Rally. Je to exkluzivní časopis zaměřený na motoristický sport, jediný svého druhu v Česku. Letos slaví dvacet let a má obrovskou popularitu u fanoušků, ale také mezi samotnými jezdci a dalšími profesionály. Magazín mapuje všechny prestižní akce, počínaje proslulou Rallye Dakar, soutěžemi českých šampionátů, mistrovství Evropy i světa, o kterých se jinak v médiích příliš nepíše. Zájemci o předplatné najdou všechny informace na webu www.alitron.cz.

-Alitron placená reklama-

**Tankujte s námi,
tankujte s mistry**

Na palivo od Alitronu jezdí i několikanásobný vítěz Barum Czech Rally Jan Kopecký

ALITRON CZ
čerpací stanice

Delší životnost motoru

Nižší spotřeba paliva

Příznivější skladba výfukových plynů

Vyšší výkon motoru

Seznam čerpacích stanic na:
www.alitron.cz

DĚVČATA Z KROUŽKU GYMNASTIKA DDM ZVONEK PŘEDVEDLA NA ZÁVODECH SKVĚLÉ VÝKONY

Skvělé výkony předvedla děvčata z kroužku Gymnastika DDM Zvonek na druhém ročníku Včelínského dvojboje. Závod ve sportovní gymnastice se uskutečnil v neděli 27. ledna v Bystřici pod Hostýnem. Soutěž, která se koná na dvou nářadích - kladina a prostná - je určena pro oddíly, které se sportovní gymnastice věnují na zájmové úrovni a trénují jedenkrát až dvakrát týdně. „Naše děvčata trénují jedenkrát týdně, a i tak se s konkurencí 120 závodnic porvala a odnesla si krásná místa za skvělé výkony,“ pochválila svůj tým trenérka Yvette Mikesková.

Nejmladší reprezentantka Hana Kovářová získala 7. místo z dvaceti děvčat ve své kategorii. O skvělé překvapení se postarala Josefína Srněnská, která si odnesla ze závodů bronzovou medaili. Ve starších kategoriích, kde jsou nároky na dívky větší, se umístila ve své kategorii Ema Koštuříková na 10. místě. V nejpočetnější kategorii 23 závodnic se umístila Karolína Bartoš na 10. místě, Marta Dobiášová na 14. místě a Anička Pečenková na 15. místě. „V nejstarší kategorii nás skvěle reprezentovala Adélka Miková, které o půl bodu utekla bronzová medaile. Ve stejné kategorii se umístila na 9. místě Veronika

Šolcová, která se stále zlepšuje a ukazuje nám na závodech úžasné pokroky,“ uzavřela Yvette Mikesková.

TĚŠIT SE MŮŽETE NA AKCE:

- 6. března - TVOŘENÍ NA DEN MATEK V DDM
- 12. března - KERAMIKA PRO DOSPĚLÉ
- 31. března - PARKOUR V TĚLOCVIČNĚ
- 13. dubna - HLEDÁNÍ JARA (turistická akce)
- 18. dubna - HLEDÁNÍ VELIKONOČNÍHO VAJÍČKA
- 30. dubna - SLET ČARODĚJNIC
- 8. května - MÁJOVÝ VÍCEBOJ
- 25. května - ORIZARO (pohádkový les)

Více informací na: www.ddmzvonek.cz,
www.facebook.com/ddmzvonek, plakáty k akcím naleznete ve vitríně u obchodu KRÁSNO nebo v DDM Zvonek.

Bc. Gabriela Netopilová Slušítková
PR manažer města Vizovice

MARTINSKÉ HOLE 2019

Lyzování a snowboarding se neobejdou bez sněhu - čím více sněhové nadílky, tím je to lepší. Letošní rok se v tomhle směru

vydařil a po dlouhé době jsme odjžděli na lyžařský výcvikový kurz 7. ročníku v našem pravidelném lednovém termínu bez obav.

Zimní lyžařské středisko na Martinských holích přivítalo 83 členů naší početné výpravy již po sedmé. Bohatství sněhu, upravené sjezdovky o různé délce i

kladem ke splnění programu LVK.

Celkem 72 dětí bylo rozděleno do sedmi družstev dle zaměření - lyže, snowboard - s ohle-

zvládlo na výbornou i díky zodpovědné a obětavé práci všech instruktorů (Jindřich Návrat, Dominik Masař, Martin Žáček, Milan Křupala, Slávek Pavelka, Pavel Červenka, Tereza Máčalová, Veronika Valová a Tomáš Hatara) 69 dětí. 3 děti se z důvodu zdravotní indispozice na start závodů nepostavily.

prohlubování poznatků díky organizovaným besedám a přednáškám, je to i spousta zábavy, radosti, smíchu, navazování nových kamarádství. Dětem se z hor nikdy nechce domů a tak tomu bylo i letos. Zážitky, které si z hor odnesou, patří k nejkrásnějším vzpomínkám na základní školu. Potvrdili mi to i moji žáci ze

obtížnosti, šestisedačka a dva kratší vleky, minimum návštěvníků - to vše je vynikajícím předpo-

dem na aktuální lyžařské dovednosti a výkonnost. Závěrečnou prověrku v závodě ve slalomu

V takovém velkém počtu se žel nelze vyhnout nemocím a zraněním. O naše marody se od prvního dne vzorně starala paní zdravotnice Radka Dvořáčková. Lyžák, to nejsou jenom hodiny výcviku, disciplína, soustředění se, rozšiřování si informací a

7. B: „Paní učitelko, když teď spadneme, můžeme jet s vámi na Martinky příští rok znovu?“

S poděkováním všem žákům i kolegům...

Adriana Hálová,
vedoucí LVK

NOVĚ OTEVŘENÁ PRODEJNA ZDRAVÉ VÝŽIVY MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 416, VIZOVICE

TIP: Jáhly a pohanka jsou vhodné konzumovat v zimním období, ohřívají náš organismus

Jáhly jsou bezpečná potravinářská surovina, která je vyráběna loupáním prosa. Vznikají tak žluté kuličky o průměru asi jeden milimetr. Používají se vařené v řadě tradičních českých pokrmů – např. k přípravě jáhelniku, jáhelné kaše a jáhelných škubánek.
Výrobky z jáhel: jáhelná mouka, jáhelné vločky, jáhelné pukance,...

eleninová polévka s jáhlami

Ingredience

1 cibule
1 mrkev
2 stonky řapíkatého celeru
1 malá kedlubna
4 lžíce slunečnicového dezodorizovaného oleje
100 g jáhel
1 kostka zeleninového bujónu Würzl
100 ml rostlinné smetany Provamel
1 lžička mořské soli
1/2 lžičky muškátového oříšku
2 lžíce miso* pasty
hrst petrželky k podávání

* Miso obsahuje výborně stravitelné bílkoviny, řadu vitamínů, minerálů, enzymů a dalších látek. K dostání jsou různé druhy misa, např. rýžové, ječmenné, pšeničné,...

Jak na to?

Na oleji nechte zesklovatět pokrájenou cibuli, přidejte nakrájenou mrkev, kedlubnu a celer. Společně chvíli restujte.

Vložte 100 g dobře propláchnutých jáhel, zalijte 1 l vody, přidejte bujón Würzl, sůl a vařte 15 minut. V troše polévky rozmíchejte miso, vlijte do polévky, již nevařte.

Zjemněte smetanou, přidejte muškátový oříšek, prohřejte, odstavte. Můžete částečně promíchat, aby byla polévka krémovější. Na talíři bohatě ozdobte petrželkou.

Pohanka je výjimečná hlavně obsahem rutinu. Ten zvyšuje pružnost cév a posiluje jejich stěny, tím je chrání proti popraskání a pomáhá tak při křečových žilách, sklonu ke krvácení z nosu, dásní, příliš silné menstruaci. Rutin v těle funguje ve spolupráci s vitamínem C, pokud chcete zvýšit využitelnost jednoho z nich, je třeba hlídat si i spotřebu toho druhého.
Výrobky z pohanky: pohanka kroupa, pohanka lámanka, pohanka krupice, pohanka mouka, vločky, těstoviny,...

Pohankový salát s pečenou zeleninou a rukolou

Ingredience

200 g loupáných pohankových krup
1 cuketa
1 lilek
100 g cherry rajčat
1 žlutá kapie
1 červená kapie
1 hrst rukoly
4 lžíce olivového oleje
1 lžička provensálského koření

Jak na to?

Pohanku důkladně propláchněte a uvařte dle návodu.

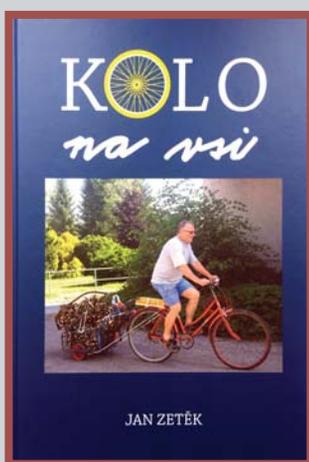
Papriky, lilek a cuketu nakrájejte na rovnoměrné kousky, přelijte olivovým olejem, posypte provensálským kořením a vše důkladně promíchejte. Pečte v rozehráté troubě na 170 °C dopoloměrka.

Jakmile upečená zelenina zchladne, přimíchejte ji do pohanky spolu s nakrájenými rajčaty a osolte. Nakonec přidejte nasekanou rukolu a důkladně promíchejte.

JAN ZETĚK - KOLO NA VSI

Nová kniha Ing. Jana Zeťka Kolo na vsi (2018) obsahuje 125 stran textu, který je doplněn více jak 130 fotografiemi. Osou vyprávění je cyklistický výlet autora z obce Zádveřice k Baltskému moři a zpět v roce 2011, kdy sám na kole absolvoval během 24 dnů celkem 2502 km. Nejde však jen o jakýsi deník z cesty, což je obvyklá forma obdobných a dosud vydaných publikací s cyklistickou tematikou, ale autor svoje vyprávění prokládá pěknými, zajímavými a cennými vzpomínkami na další cyklisty a na kolo, které ho provázelo celým životem.

Putování osamocené cyklisty po cizích a neznámých krajích není v současné době podle mého soudu příliš bezpečné, ale autor své "samoty" na kole využíval ke vzpomínkám nejen na vlastní příběhy, které s kolem souvisí, ale i na příběhy jiných cyklistů a dále, jak sám uvádí, i k promýšlení svých dalších literárních aktivit. Je neuvěřitelné, o kolika významných cyklistech a jejich životních osudech se zmiňuje, a to nejen ze Zádveřic a okolí, ale i z nejrůznějších oblastí naší republiky. Vzpomíná na život řady známých i méně známých cyklistů, kteří využívali kolo nejen k turistice, ale mnozí z nich i při výkonu svého povolání nebo jako dopravní prostředek při zajišťování své obživy.

Autor ve svých vzpomínkách také nenásilným a elegantním způsobem přibližuje čtenáři i svůj životopis (místo narození, maturation, vojenská služba, vysokoškolské studium), řadu svých

celoživotních činností (již zmíněnou spisovatelskou aktivitu, ale i činnost dřevorubeckou atd.) a samozřejmě připomíná i své další cyklistické výlety po republice a Evropě. Pozorný čtenář se tak mimo jiné dovídá o neobvykle široké životní činnosti autora. V této souvislosti se nabízí jeden citát rakouského kvantového fyzika Erwina Schrödingera, nositele Nobelovy ceny za fyziku a spolupracovníka Alberta Einsteina, který řekl: "Nejsi-li na konci svého snažení každému schopný sdělit, co jsi vykonal, byla tvoje práce zbytečná."

Autor tuto schopnost má, ale zcela určitě ještě není na konci svého snažení, protože vím, že další jeho monografie již byla vydána a nová je v rukopise. Velmi si však cením toho, že autor v této knize (ale i v některých dalších svých publikacích) čtenářům také sděluje to, co všechno v životě vykonala řada dalších významných osobností (i cyklistů), které neměly v dané době možnost širší veřejnosti výsledky své práce seznámit.

Při příležitosti sedmdesátých narozenin jsem autorovi napsal: „Dělej už enom to, co ti opravdu přináší radost a potěšení!“ Tato kniha bezesporu přináší radost nejen autorovi, ale i celé řadě čtenářů. Nicméně bez pracovitosti, houževnatosti, systematickosti, trpělivosti, cílevědomosti, znalosti a dokonalého promyšlení tématu autorem by tato hezká kniha nevznikla.

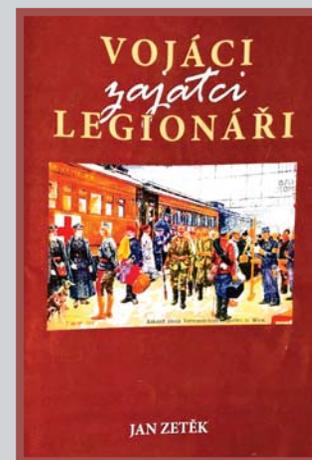
RNDr. Jan Mikeska, CSc.

JAN ZETĚK VOJÁCI, ZAJATCI, LEGIONÁŘI

Další monografie Ing. Jana Zeťka, vydaná v roce 2018 nese název Vojáci, zajatci, legionáři. Jde již o patnáctou publikaci tohoto autora, jejichž přehled je v závěru této knihy uveden. Kniha má 143 stran a její text je doplněn velmi bohatou přílohou ve formě cenných fotografií nebo v podobě kopií historických dokumentů, např. korespondence legionářů a kopií dalších archivních materiálů, které s daným tématem souvisí.

Věděl jsem, že se autor zabývá studiem válečné korespondence jeho dědy Jana Zeťka (1885 - 1971), účastníka 1. světové války, legionáře, který se z ruského zajetí vrátil přes Vladivostok zpět do Zádveřic. Netušil jsem však, že se autorovi podařilo nashromáždit tolik cenných dokumentů k tomuto období, a to nejen ze Zádveřic či Vizovic, ale i z dalších míst naší vlasti. Kromě rodinné korespondence měl autor možnost prostudovat korespondenci účastníků 1. sv. války z archivu evangelické farnosti v Zádveřicích a dopisy pana faráře Josefa Jadrníčka. Velmi cenné jsou pak deníky Jana Zeťka a Jiřího Málka ze Zádveřic nebo paměti Vladislava Rychlíka a Josefa Sulíčka z Vizovic. Zejména deník Jana Zeťka je velmi čtivý a poskytuje čtenáři základní představu o situaci válečných zajatců v Rusku. Autor se v knize věnuje doposud opomíjenému a polozapomenutému tématu úlohy našich vojáků v 1. světové válce, kteří podle někte-

rých názorů přece bojovali „jen za císaře pána“. Tato válka, která skončila 11. listopadu 1918, však změnila celý svět a samozřejmě i Evropu a vytvořila podmínky pro vznik samostatného československého státu, jehož sté výročí vzniku jsme si tento rok dne 28. října připomněli.

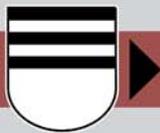
V této knize jsou na základě dobových dokumentů popsány těžké osudy několika desítek účastníků 1. světové války a jejich rodin. Nejvíce údajů měl autor samozřejmě o vlastní rodině a o osudech svého dědečka. Z regionu Vizovicka narukovalo do války určitě až několik stovek mužů, z nichž mnozí padli a k rodinám se nevrátili. Historické dokumenty nashromážděné v této knize oživují válečné osudy jednotlivých vojáků, zajatců a legionářů z Podřevnicka a zůstávají tak zachovány pro budoucnost. I když jde v porovnání se sedmdesáti milióny účastníků 1. světové války o poměrně malou skupinu, je nesporné, že jsou jejich součástí a že svým dílem přispěli na utváření novodobých, moderních světových dějin. Doufám, že takto na ně bude pohlíženo v budoucích letech a že tato kniha bude jedním z podkladů pro jejich objektivnější posouzení.

RNDr. Jan Mikeska, CSc.

Skupina ubelských všehoschopných
občanů s hereckými sklony
vás srdečně zve
na divadelní parodii
ZABIJAČKA
Pátek 22.3.2019 v 19:00
V sále kulturního domu
ve Vizovicích

Předprodej vstupenek v papírnictví Pavelka a informačním centru: 100,- Kč
Cena na místě: 150,- Kč

Antonín Matyáš (1893 - 2018) 125 let

V nedávných dnech jsme si připomněli výročí významné osobnosti města Vizovic.

Před 125 lety se 14. prosince 1893 narodil v Turovicích u Bystřice pod Hostýnem můj tatínek

**Antonín Matyáš,
dlouholetý učitel a ředitel měšťanské školy, celoživotní
aktivní zastupitel a funkcionář městského úřadu ve Vizovicích.**

Byl jsem požádán, abych k tomuto jubileu sepsal do Vizovských novin několik vzpomínek na jeho školskou i veřejnou činnost a také něco z jeho soukromého života. I zapojil jsem své buňky, rozpoutal vzpomínky a pohledal nějaké materiály či dokumenty. A skutečně jsem našel vzácnou historickou relikvii. Před lety jsem objevil malý šedozeleň, tužkou psaný notýsek. Po otevření jsem uviděl nádherný „učitelský“ krasopis na zažloutlých linkovaných stránkách. Poznal jsem, že jsou to vlastně tatínkovy zápisky od prvního dne, kdy rukoval na vojnu - vlastně do první světové války. Jen několik řádků z dokumentu psaného před 105 roky:

„Rok 1914

Ještě to den 25. srpna, který mám podtržen červeně v kalendáři, jako den mého narukování. Do Bystřice jsme šli pěšky s kamarády. Odjížděl jsem do Kroměříže v naději, že zůstanu u 25. „Landveráků“. Ale již při „prezentýrunku“ mě Klimeš mile i nemile překvapil, že jsem přeložen do Vídně k 1. pluku. Tímž osudem byl stížen i kol. Řezníček a Flašar. Ještě téhož dne odjeli jsme do Vídně...“ (Tato část deníku končí na jaře 1916, pokračování jsem už nenašel.)

Až do června 1915 byl na výcviku ve Vídni, pak přesun vlakem do Haliče. Na frontě převzal kompanii a po několika dnech se připravovali k zakopání. 5 září poblíž Lysé Góry byli obklíčeni kozáky a zajati. V deníku je podrobný popis zajetí i s nákresem situace. Následoval přesun vlakem přes tisíc kilometrů do zajetí v ruském Bobrově. Konec války prožil již v naší jednotce a domů se vrátil v hodnosti kapitána čs. armády.

Učil na několika školách u Holešova až do roku 1925, kdy přešel na školu ve Vizovicích. V roce 1942 se stal ředitelem školy. Učitel-skému povolání se věnoval až do odchodu do důchodu v roce 1958. Několik roků byl aktivním cvičencem Sokola. V roce 1927 se oženil s Františkou Kaloudovou, rovněž učitelkou na zdejší škole. Vyučovala matematiku, dívčí ruční práce a po válce ruštinu. Několik let byla vedoucí nově postaveného Dětského domova na Chrastěšovské ulici, v nové škole pak byla vedoucí školní jídelny. Do důchodu odešla ve svých 54 letech v roce 1960. Zemřela 5. října 1976. V roce 1930 se narodil můj bratr Zdeněk, později elektroinženýr. V posledních letech svého života budoval ve Vizovicích závod Montážního podniku spojů. Zemřel 28. září 2011. Já jsem se narodil 30. června 1933 a tak jsem se v loňském roce dožil 85 let.

Po celou dobu působení na vizovské škole, i po jeho ukončení se tatínek plně věnoval až do konce svého života činnosti ve prospěch města v různých funkcích. Již v únoru 1932 byl zvolen prvním náměstkem starosty JUDr. Bervida až do května 1945. V nově ustanoveném MNV /místní národní výbor/ byl tatínek 7. března 1948 zvolen jeho předsedou a v této funkci zůstal až do dubna 1951. I v dalších letech působil až do roku 1970 jako technický náměstek, nebo v jiných funkcích. Za dobu jeho působení byla ve Vizovicích vybudována významná díla. Již před válkou byl zřízen Okresní dům péče o mládež v ulici Chrastěšovské v rodinném domě, na jehož místě byla po roce 1949 postavena dvoupatrová budova (od r. 1949 dodnes dětský domov), byly opravovány náměstí a ulice, budovány chodníky, zaváděna kanalizace a mnohé další. Pečlivě se staral o vzhled města a zejména o připomínky občanů.

Již brzy po válce začal tatínek připravovat stavbu nové budovy školy. Vzpomínám, jak několikrát byl u nás Ing. architekt Tyma Slezák ze Slušovské ulice a společně s tatínkem připravovali návrh podoby nové školy. Všechny třídy měly mít okna pouze na jižní - sluneční stranu, prostorné chodby, velké šatny a další. Několikrát tatínek večer donesl velké plachty plánů, které jsme s maminkou pastelkami vybavovali. Vzpomínám na časté tatínkovy jízdy do Prahy a po různých stavebních a jiných firmách, aby zajistil jen několik roků po válce to obrovské množství materiálu. To se podařilo a tak 10. září 1950, pouhých pět roků od skončení války, byly slavnostně otevřeny "Vizovské Hradčany". Moderní škola byla chloubou vizovských občanů, kteří se na její výstavbě podíleli nejen brigádnicky, ale také finančními příspěvky. Brzy na to byly dokončeny dva učitelské domy a velká, moderní tělocvična a shromažďovací sál. V projektu byla ještě stavba druhé menší školní budovy navazující na tělocvičnu - na místě, kde je nyní hřiště, k tomu však již nedošlo. V této budově měly být speciální učebny, dílny a podobně.

Ve vzpomínkách mi zůstalo, že se tatínek již někdy začátkem padesátých let také podílel na projektování „dálnice“ kolem Vizovic. Měla pokračovat z rozestavěné silnice od Závčatic a věst nad cihelnou, za Škrobálovou zahradou, kde jsou dnes rodinné domky, viaduktem přes Garažjku až za Zavrťalkovu pilu a dále na Pozdětchov. Pod „Hájem“ měla být i malá vodní nádrž na případné zachycení vody Bratřejůvky, aby se zabránilo povodni. I pro tuto akci jsme několikrát doma vybavovali velké plány - možná by se našly v archivu. Dnes, po mnoha letech, tato myšlenka opět ožívá. Uskuteční se?

Po vzniku Krajského úřadu ve Zlíně mu byla nabídnuta možnost funkce na tomto úřadě. Toto však odmítl se slovy „...ve Vizovicích jsem začal a také zde skončím“.

Doma se tatínek moc nezdržoval, byl plně vytižen školou i dalšími funkcemi. Občas zkontroloval naše studijní výsledky - ne vždy byl spokojen. Každou volnou chvíli věnoval zahradě. Ta byla vzorně až perfektně udržována. Zejména zeleninové záhony, skleník a pařeniště byly vždy po celou sezónu dostatečnou zásobárnou pro mamčinu kuchyni. Například k zalévání se používala pouze odražená voda z velké bečky. Stejnou péči věnoval také ovocným stromům, které si sám ošetřoval, stříhal apod.... O květinovou část zahrady se starala maminka. Naše zahrada byla vždy chloubou a vzorem.

Za svoji činnost ve prospěch města Vizovice obdržel tatínek řadu uznání a vyznamenání. V roce 1951 obdržel uznání KNV za úspěšný nábor do hornictví. V roce 1956 obdržel státní vyznamenání „Vzorný učitel“, později několik dalších medailí a pamětních plakét, v roce 1970 obdržel Pamětní medaili vlády ČSR za dlouholetou a obětavou práci ve prospěch města Vizovice.

Často si dnes na internetu ve složce „Mapy“ prohlížím současné Vizovice - jednak podrobný plán se situací jednotlivých parcel a domů a také „pohled z letadla“. Vzpomínám a porovnávám jednotlivé části města a ulice, jak jsem je znal tak před šedesáti lety, s nynější skutečností. Když přijedu „DOMŮ“, snažím se postupně město projíždět a vzpomínat a poznávat. Vizovice se rozrostly do všech stran a stávají se „malým velkoměstem“. Přibyla celá nová „sídliště“, tovární objekty a jiné. Kdyby se tatínek mohl dnes s tímto také seznámit, určitě by měl pro takový rozvoj města pochopení a uznání...

Dne 29. dubna 1973 tatínek náhle ve spánku zemřel ve věku 79 let.

Svoji obětavou a neúnavnou celoživotní prací se trvale zapsal do historie vizovské školy i města Vizovice.

S úctou na něho vzpomínáme.

Ing. Luděk Matyáš

ANTONÍN MATYÁŠ - VÁLEČNÝ DENÍK Z 1. SVĚTOVÉ VÁLKY 1914...

Úvodem bych chtěl vysvětlit, jak došlo k vydání tohoto vzácného, vpravdě historického rodinného dokumentu. Po úmrtí obou rodičů jsem dostal útlou knížečku - sešítek. Byla vázána v šedozeleňém plátně a bylo vidět, že je již dost opotřebovaná. Po otevření jsem uviděl nádherný "učitelský" krasopis na zažloutlých linkovaných stránkách. Poznal jsem, že jsou to vlastně tatínkovy zápisky od prvního dne, kdy rukoval na vojnu - vlastně do první světové války. Často po večerech jsem ho četl. A pak mne napadlo, že bych ho měl přepsat, aby byl památkou i pro tatínkovy potomky. I když je celý psán obyčejnou tužkou, je i po 90 letech pěkně čitelný. Tak vznikl tento tatínkův "Válečný deník".

První světová válka začala 28. července 1914. Deník je psán ode dne 25. srpna 1914 - bylo to v úterý, kdy začal svoji několikaletou vojenskou a vlastně válečnou anabázi v c. k. rakousko - uherské armádě (c.k. = císařsko - královská). Cesta vedla z jeho rodiště z Turovic u Bystřice pod Hostýnem pěšky do Bystřice a pak vlakem do Kroměříže. Odtud ještě toho dne do Vídně. Ve Vídni žili jeho bratři, avšak hlavně prodělalval spolu s ostatními vojenský výcvik. Ten probíhal i v okolí Vídně až do začátku příštího roku.

17. března 1915 brzy ráno odchod na nádraží a již následuje dlouhý transport na válečné bojiště. Přes "Prešpurk" - nyní nazývanou Bratislavu, Uhry - nyní Maďarsko, Halič. Po Velikonocích se jako "marod" vrátil na několik týdnů do Vídně, ale koncem června zase zpět do Uher. To už přímo na bojiště. Rakousko - uherská armáda s českými vojáky a spolu s Němci bojovala proti Rusům. Byl již velitelem kumpanie. Jejich bojová činnost však netrvala dlouho. V neděli 5. září 1915 padli ruským kozákům do zajetí - je to podrobně i s náctem popsáno. Následovala dlouhá cesta přes Ukrajinu do Bobrova v Rusku. Jejich pobyt v zajetí se nedá srovnat s tím, co jsme slyšeli o zajetí v nedávné době i nyní. Měli podstatně větší volnost, výhodné ubytování a dokonce pořádali koncerty pro místní obyvatelstvo. Ale to vše je v deníku...

Snažil jsem se přepsat deník přesně, tak jak je psán v originále. Tedy i s tehdejšími výrazy a gramatikou, zkratkami i vojenskou německou terminologií. Deník byl zřejmě psán dle časových možností, proto nejsou všechny dny popsány, někdy chybí i delší období. Bohužel deník končí v říjnu 1916. Není zde již nic psáno o dalším pobytu v zajetí a jeho ukončení i o cestě domů. Celou anabázi jsem se pokusil znázornit na mapce. Není úplná, protože některé vesnice jsem nenašel, některá města byla již přejmenována. Rovněž několik fotografií není datováno. Nejstrašnější válka v tehdejších dějinách lidstva skončila 11. 11. v 11 hodin roku 1918.

Domů se tatínek vrátil se až po skončení 1. světové války v roce 1918 zdravý do již nové, svobodné Československé republiky. Věnoval se ihned svému učitelskému povolání nejdříve v Lipové, v Žeranovicích a v Dřevohosticích na Přerovsku. Od 1. září 1925 nastoupil na své definitivní učitelské místo na měšťanskou školu ve Vizovicích. Současně s ním nastoupila na tuto školu jako učitelka naše maminka Františka Kaloudová z Kroměříže, se kterou v roce 1927 uzavřel sňatek. 6. října 1930 se narodil bratr Zdeněk, 30. června 1933 já. Bydleli jsme ve Vizovicích nejdříve u Kalábů nedaleko nádraží. Potom ve městě u Geržů, odkud nás v červnu 1939 vyhnala povodeň. Na několik měsíců jsme získali přechodné bydlení u stavitele p. Slezáka, který nám stavěl za hřbitovem nový dům. Bylo to na kopci - jak si rodiče přáli. Do nového domu jsme se stěhovali na Štědrý den téhož roku. Tatínek se stal 1. září 1942 ředitelem měšťanské školy a byl jím až do odchodu do důchodu v roce 1958.

Po celý svůj život se tatínek věnoval svému učitelskému povolání a rovněž úspěšné veřejné činnosti ve prospěch Vizovic. Jeho zásluhou se výrazně změnil vzhled města Vizovic. Zejména nesmrtelnou památkou na něho zůstane jeho dílo - "Vizovické Hradčany" - monumentální budova školy. Stejně tak svědomitě a odpovědně se věnoval naší rodině. Proto tento deník přepisují na památku jeho i naší maminky a také

našeho Ludka, který již nemá možnost ho číst.

Zvonovice, 2004

Ing. Luděk Matyáš

Cesta ne velice příjemná, byl jsem rád, že jsem si mohl lehnout na zem, když Řezníček v Uh. Hradišti vystoupil. Jeli jsme plných 13 hodin. O 9 ráno jsme dojeli na místo, ale teprve večer šli jsme do kasárny. Budova je nová, hezká, palác proti kasárně v Siebenbrunnengasse. První den jsem spal s rekruty. Již druhý den jsem se seznámil s mnoha kol. Čechy. (Hlavsa, Dvořák, Svoboda, Drbal, Inger, Klinger (úřed.), Zedník). Chodilo se do Národního domu na kuželky.

Prvním mým "abrichtrem" byl kaprál Eckert. Prvé dopoledne vtloukali nám 3 novými ty různě vendunky, šven-ziehungy. Poněvadž jsem vše znal ze Sokola, šlo to dobře a odpoledne jsem již cvičil v četě. Velitelem čety byl kadet, později fähnrich Albrecht. Fešák člověk, rodem Maďar. Uměl i trochu česky, byl v Kroměříži. Když později odešel s marschkomp., slyšel jsem brzy, že je raněn v Budapešti. S ním jsme strávili krásné zářijové dny. Dopoledne obyčejně procházka za Vídeň, nějaká švamelinác, pak v hospodě. Odpoledne za nás platil i pivo.

Odpoledne na louce za kasárnou pár maršů. To již obyčejně s kaprálem Girolou, který se s námi dost nazlobil a napískal. Po páté hodině se jezdilo po Vídni. Tramvaj byla tenkrát zdarma.

První mináš byl bych zaplatil málem životem. Zůstala mi kostka z polévky v krku, ačkoli jsem nejedl nikterak hltavě (tehdy byly ještě peníze).

Začátkem září jsem byl přidělen ke 24. pluku v Siebenbrunnengasse. Nespál jsem v kasárně, nýbrž u bratra. Zde jsme byli cvičeni na "švarmkomandanty" (Kaprál Tichý a Bonner). Zugskom. byl fähnrich Schiller a kadet Rotter. Pak hejtman Bastl, major Jarpstl. Schiller - stramer soldat, rod. sedmíhr. Sasík. Nepoznal jsem později důstojníka s lepším komandem. Měli jsme s ním těž 2 večírky v Jägerhornu. Při nich se Němci velice zasloužili horlivým sbíráním na noty. (Živný, Koja, Fokt.)

3. a 4. října byl jsem ponejprv doma. Kadet Rotter byl Polák, v civilu učitel, zde páté kolo u vozu. (Übung u Ziegelwerku v Inzersdorfer, während des Marsches stehen - grinseln die nicht mit das Kopf). Naším cvičištem byla Spitalwiese, Wienerberg, Laaergege.

Ke konci října odešli jsme jednoručáci na výcvik do krásné budovy měšť. školy v Neuwallgasse. Spali jsme v tělocvičně, ústřední topeni, elektr. světlo. Komandantem školy byl oberjt. Scherack, fescher Mensch. Jeho výrok: „Ich will kein Volk verleihen, aber ich rate euch lernet die deutsche Sprache, denn die nach dem Kriege herschemde wird“. Fähnrich Hable, předposlední den před odjezdem do Brucku dal mě k raportu, ale nedostal jsem nic. Stabsfeldwebel Winter Dienstführer Smetak.

Od 4. října chudák Jeník raněn v Döblingu. 15. října jsem ho byl navštívit. „Přijdi za týden, budu moci lépe mluvit.“ Na druhou neděli nám dozorce oznámil, že včera večer o půl osmé skončil. Spi sladce!

30. listopadu odchod do Bruck n./L. Šli jsme úplně vyrizování. Nocovali jsme v Rauchenwartu. Zde se špatně projevila něm. pohostinnost. Čaje nám ani za peníze nechtěli uvařit. Spal jsem v jizbě s jednoduchými okny, venku silný mráz. Slámy na zemi trošku natřepáno. Usnul jsem teprve pozdě po půlnoci, když nám Tagskaprl donesl několik snopů žita. Ráno pak nepřetržitý 5tíhodinný marš s übungem. Bylo plno Fussmaródů. Při vkročení do nových baráků byli jsme příjemně překvapeni, pěkné slavníky, prošívané deky, teplo, a sklamali jsme se plně. V noci vlhko a zima, voda mi kapala na hlavu. Ráno jsme chodili pět minut daleko k pumpě a 10 minut pro "švarzen". A to királyhidské bláto! Půl dne jsme jen vždy boty a mantle čistili.

V té době jsem dostal prvou hvězdičku. Landwehrgruppenkom. byl hejtman Welzl. Detachmentom hejt. wan Acken. Za 14 dní jsme se stěhovali do kasáren. Návštěva cukrovaru s Vrlou, Buř, výlet se Salavou k Neziderskému jezeru.

24. - 26. (prosince) podruhé doma. Návštěva Jeníka na hřbitově.

(pokračování v příštím čísle VN 2/2019)

VIZOVICE

a okolí

...v minulosti, ale i přítomnosti

'NAPRAVJAČ' BYL BY JISTĚ POMOHL; NEPOMŮŽE-LI 'NAPRAVJAČ', POMOCI NEMOCNÉMU NEBYLO, BYL TO JEHO KONEC A OD SMRTI LÉKU NEDÁ ANI DOKTOR!

netvory. Proti tomu jsou různé pomocné prostředky, poněvče věci svěcené. Křtiny se obyčejně neslavivají; nyní je odbývají jen buchtou a kávou. Zato dosud jsou ve zvyku bohaté 'krmaše', hostiny po úvodech šestinedělek.

Svatební obřady a zvyky jsou na Vizovsku pěkné. Svatba tu má ráz veselý, národní a přítom i vážný, náboženský a nepřeháníme, díme-li, že dosavadní způsob, jakým se tu svatby slaví, jest pěkným odkazem po bývalých písmá-cích. O tom svědčí zvláště četná říkadla a biblické proslavy.

Při **narození dítěte** bývaly některé zvyky, které se zachovaly dosud u našeho lidu. Šestinedělka, zastřena jsouc plachtou koutnou, úplných šest neděl vyležela; měla při sobě svěcenou vodu, svěcenou křidu a svěcený růženec, aby k ní zlí duchové neměli přístupu. Nesměla ani nahlas mluvit nebo na někoho volat. Po úvodě mohla už po domě chodit a všechny práce konat, ale po slunce západu nesměla prahu překročit a ukázat se prostovlasá.

Novorozené dítě kradou rády divoženky podvrhující za ně svoje

Chasa ženívá se tu poměně brzy, jak si jen odbude vojnu. Zasnoubení odbývá se krátce výměnou prstěnků. Věno a poměry majetkové vůbec domluví mezi sebou rodiče snoubenců. Začasté se provede i zápis gruntovní aneb učiní svatební smlouva.

Po vyjítí třetí ohlášky zve se na svatbu. Svatby se konají z pravidla v úterý. Zvaní obstará starosvat a mládenci. V den svatby sejdou se hosté v domě ženichově, kde je odpros ženicha od rodičů. S hudbou a zpěvem jde se pak

do domu nevěsty na 'zásedku'. Zde se střídají řeči družbovy s otázkami řečníka (zásedky), které jsou rázu biblického, zejména v domech evangelických. Po vydání nevěsty a dobrého snídání a požehnaní rodičů jde se do kostela.

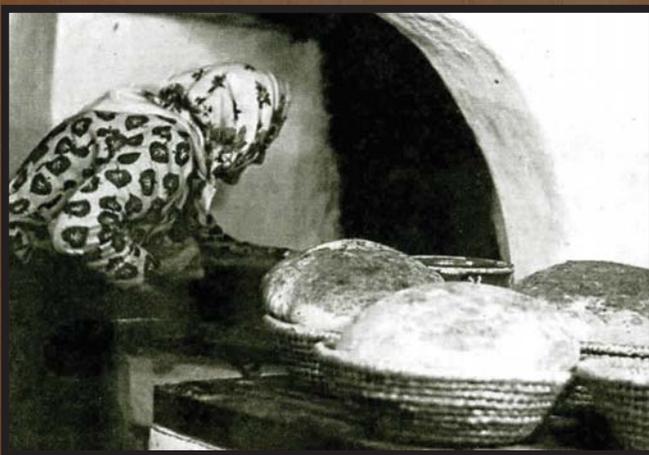
Družky jsou často v kroji. Ženský kroj se tu a tam zachovává. Mládenci mají prostý šat černý, sváteční. Za kloboukem mají voničky (kytice) a rozmarýn, v ruce hůlky a fábory, rovněž starosvat je tak vyšňořen. Starosvatka sprovází nevěstu až k oltář.

Po zdávce jde se na oběd. K obědu se strojí polévka s lokšemi (nudlemi), zeli, plůčková máčka, maso kolikerého druhu, koláče. Za nápoj slouží pivo i kořalka.

Před jídlem a po jídle se zpívá nábožná píseň a družba se modlí.

Při jídle střídají se zpěvy družiček, nové léto, sbírá se na nevěstu, na družbu i na kuchařky.

Když jde nevěsta za ženichem do jeho domu, veze se na voze vše, co jí patří; peřiny, přeslice, truhla a různé domácí i hospodářské

Vytahování bochníku z pece (1965)

'Krútění' provazů z konopí

náčiní; starosvatka s družkami sedí na voze a zpívají.

Poctivá nevěsta mívá koláč, který všelijak ozdobený v hospodě o půlnoci se kolem nosí za hlučného zpěvu a hudby, načež po družbě řeči následuje 'čepení'. Koláč se pak rozkrájí a starosvatka rozdává hostům.

Svatby se slaví hlučně; trvají jen jeden den, dříve třeba dva až tři dny. Mládež se při tom baví i tancem. Taneční rej zahájí mládeňci.

Tance se tančí kolové, čtyřrylka a beseda na venkově známa není. Sem tam pro obveselení i nějaký pár dá si sólo a zatančí čardáš. Muzika bývá domácí. Bitky při svatebních muzikách nebývají; aspoň nynější mládež baví se slušnějším způsobem.

Závitky se věnci k oltářů nejdou; u evangelíkův ani družky závitku k oltářů nevyprovázejí.

Svatba je jednodušší, nebývá při tom tolik říkadél.

Zvyky při úmrtí. Umřelo-li dítě, nesmělo se jeho jméno dáti následujícímu přírůstku do rodiny: umřelo by i druhé. Po posledním dechu nebožtíkově otvírají okna, aby dušička mohla odletět. Při výnosu rakve dospělého nebožtíka klepnou třikrát o práh nebo o věřeje dveří: nebožtík loučí se se svým dosavadním obydlím.

V nemocni volá lid málokdy lékaře, pomáhá si sám, jak rozumí a jak mu dobří lidé poradí. Od smrti beztak léku není, mladý musí, kdežto starý může. Proto má lid množství pověrečných léků, z nichž některé, pokud zakládají se na silách přírodních a na zkušenosti sta příklady osvědčené, jsou dobré, jiné pověrečné a škodlivé. Na našich dědinách žijí zažehná-

vači a zažehnávačky, zaklínači a zaklínačky, ale ženské se tajemnému umění lékařskému více věnují. Nejlépe daří se těm, kdož zabývají se léčením 'statku', protože náš rolník svému dobytku a jeho zdraví věnuje mnohdy větší péči, než zdraví vlastnímu. Ale i při lidském životě, volá-li se lékař a nepomůže - a volají ho vždy až na poslední chvíli, kdy má nemocný již duši na jazyku, kdy pomoci již obyčejně není - věří lid, že zaklínač nebo při pohmožděních a zlomeninách 'napravjač' byl by jistě pomohl; nepomůže-li 'napravjač', pomoci nemocnému nebylo, byl to jeho cíl a konec a od smrti léku nedá ani doktor! Ale náš lid má pevné zdraví, je otužilý, silný a statný a nemocí se tak brzy nepoddá. Z domácích léčivých prostředků jsou známy podmaslí při zimnici, vařená sláma při kašli, 'brabencový špiritus' (líh s rozpuštěnou kyselinou mravenčí) proti štípání v hlavě, na boláčky přikládá se zaječím sádlo (rozháni otoky), stolařský klíč, 'mast z prasečí škraně', lišeje potírají se šumem z hovézího masa, čemér roztírá se slinami; bolení zubů nakuřuje se hadím línem, zelenami ze hřbitova, žlutou jetelinkou, zaječím zelím a p. To vše děje se za výkonů pověrečných. Léků čistě pověrečných ani neuvádíme.

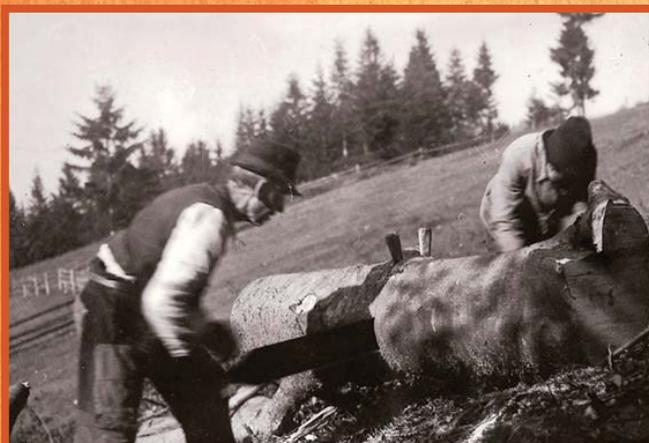
O dožínce, jak se slaví v Uble, píše učitel Peck: "Ublo je chudobná, zapomenutá dědinka v horské deblí, kam ani cesta odnikud nevede. Ale 'na prostřed světa' je přece! Starodávné zvyky a obyčejy se tu dosud zachovávají, čemuž

rádi uvěříme, zvíme-li, že v Uble do dneška 'všeci íja prstama, enem fojt třískú'. Je tedy i dožínka ubelská starobylá a proto tím vzácnější. Všecka slavnost odbude se zpěvem a kratičkým říkáním; přitažlivým bodem je arcit' dobrá večere a nějaká ta zavdaná. Ký div, že se ženci a žnečky na dožínky těší! Běda hospodářů, kdyby někoho pominul! Víckrát' by už k němu nešel." Feck sebral osmnáct dožínkových písní. Popsal při tom stručně, ale výstižně celý obřad.

Výroční obyčejy. **Přástky** (zde slovou přástvy) začínají se na podzim, jakmile se na lukách zamodrá první naháček (ocún). Místem přede se celou zimu, při čemž vypravují se pohádky a pověsti, strašidelné historie, pějí národní písně. Při přástvě scházela se chasa obého pohlaví a zapřádaly se venkovské lásky, tyto milounek venkovské idyly: květ lidského mládí. Na svatého Ondřeje slévala děvčata olovo, aby se dověděla, jakého řemeslníka dostanou za muže. Po několik večerů před sv. Duchem chlapci rouchají bičem. Po klekání chodí po domech Mikuláš s andělem a čertem, s nimi chodí místem také smrt, husar a turek. Večer před sv. Lucii chodí po domech Luca.

Je to ženská spravená v bíle a bosky. Na ruce má košík, v něm koudel, v ruce vřetenou, jímž točí a svobodnou chasu všelijak pokouší. Jinak ale mlčky přijde, mlčky odejde. Na štědrý den a štědrý večer bylo mnoho pověr, z nichž mnohé dosud se zachovaly, neboť štědrovečerní zvyky mají 'želez-

nou košili, nesvléknu se tak snadno. Na sv. Štěpána pacholci dosloužili; dostávají výslužkou koláč. Na tři krále chodíval pan rector s ostatními kostelními služebníky psát tři krále a dostával koledu. Dosud chodí za tři krále přestrojení chlapci. Na sv. Blažeje

chodívali chlapci školní po koledě pro pana rectora, zač paní rectorka chlapce počastovala. Podobně na svatého Řehoře mívali školáci zábavu. Zachovala se dosud slušná řada zvyklostí ve svatém témdni. Před svatým Duchem chlapci róchají.

„pije žena, pijú děti“
(z Vizovic)

Že pijí také ženské, svědčí písnička:

**„Ráda přadu, ráda len,
který teče z bečky ven,
ráda přadu tenučko,
až je v bečce malučko“**
(z Vizovic).

Hody slaví se jak kde, někde cisařské, jinde Václavské, nejpozději Martinské a Kateřinské. Byvá při nich veselo, ale zřídkka obejdou se bez bitky. Náš Valach je právě tak horkokrevný jako moravský Slovák a věří, že **„nic po hodoch, dyž chlapa nezabijú“**. Hrávalo se při hodech na housle, basu a cimbál.

Pije se místem dosud mnoho. Valach sice ví a zpívá si:

**„O skleničko skleněná,
jak si ty túfarová,
kdo sa tebe přidří,
žádný nic nezachová“**
(ze Všeminy),

Ale drží se skleničky přece a nedovede odvyknouti kořalce, 'tej otravě'. Zpívají si posměšně třeba o řeznickém řemesle:

**„Nejsú remesníci
jako řezníci.
Ešče kúže na býku,
už ju má propitú,
ešče kúže na teleti,**

Přece však pomalu děje se v této věci náprava.

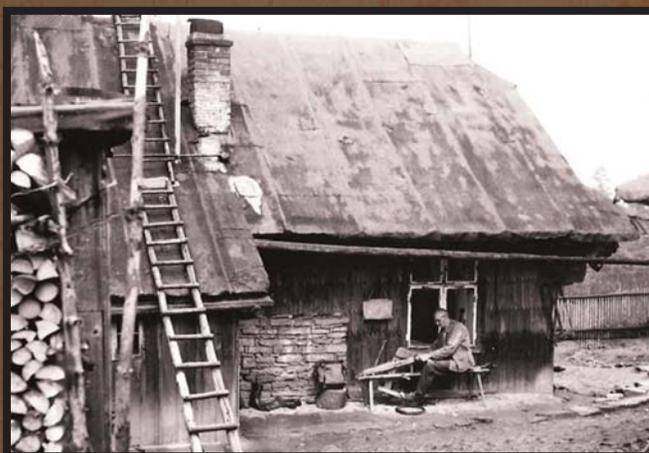
Na konec zmíniti se dlužno o místních posměšcích. Veselane mají kostel.

„Na Veselej na kopečku cosi se tam svítí. Kostel nový, smetanový, podmáslím oblitý, zvonny sú tam papírové, provazy sú tvarohové, a kdo se tam modlívá, Bohu se lúbivá. Kdo nevěří, nechť tam běží, spatří kostelníka z kyselého mlíka“

Veselá jmenovala prý se původně Sviňoryja. - Ublané sú

Tradiční řehtačkový průvod ogarů

Ruční štípání dřevěného šindele

Obecní a cechovní pečeti: 1. Hvozdná, 2. Lhoty, 3. Lípa

Obecní a cechovní pečeti: 4. Pozděchov, 5. Prlov, 6. Veselá

Obecní a cechovní pečeti: 7. Soukeníci a 8. Postřihačí ve Vizovicích

dopoledňa múdří, odpoledňa hlúpi.

Co Jaseňan to zbojník. - Ublané rádi ija drobky v mléce, až z toho pozbudou rozum, Ublana proto nejvíce dopálíš, optáš-li se ho: „Už sa's najedl drobků?“ - Zádveřan je pán, lehl si ke dveřám. Trnovjan je také pán, ale jenom po žňách. Když sa ho optáš, odkáď je, odpoví ti zhurta „z Trnavy“ a že jde do Vizovic na hybadla (kvasnice). Předě žňama už je chudák jenom „z Trnávky“ a jde do Vizovic na šrot. V Trnavě je aspoň po žňách dobře, ale u Uble, tam je po celý rok dycky tři dni zle, až čtvrtý jaksí. „Ublo je Ublo, škaředá dědina, není v něm kostela ani toho mlýna“, ale naprostřed světa je přece a maže se tam osa. - Vizovice jsou po jarmaku čisté.

Obecní záležitosti

spravuje nyní starosta (řikají mu na dědinách také představený, místem fojt, nejobyčejněji rychtář) s radními volenými dle volebního řádu pro obce markrabství moravského z obecního výboru. Úřadování kancelářské vyřizuje obecní písař, ve městě mají tajemníka. Velmi zhusta na našem venkově vyhledávají starostu sporní sousedé, aby sváru jejich skoncoval, a zhusta se rozsudku jeho podrobují, zomezujice tak hned v začátcích nákladné spory soudní.

Soudní právo měly jediné Vizovice, jak o tom při dějinách města obšírněji vyloženo. V ostatních osadách vykonávaly spravedlnost úřady patrimoniální.

Na znamení vlastní správy mívaly obce své pečeti 'a v nich znaky, kterých nesměly ze své moci měniti, ať již jim byly dány a ztvrzeny zeměpány čili nic. Teprve v poslední době některé obce své pečetni znaky změnily, „vylepšily“, některé úplně odvrhly, davše tak najevo nepochopení pro právní zvyklosti svých předkův.

Nejvíce bývalo ve znacích hospodářského nářadí. Radlici měly Jasenná, Pozděchov, Raková. Krojidlo Lípa a Ublo.

Osoby lidské měla: Hvozdná - postavu ženskou. Zádveřice jezdce na koni.

Svaté a svěťice: Slušovice svatého Jana Křtitele, Újezd svatého Mikuláše, obě po patronu kostelním. Také některé přifařené osady, jako Neobuza svatou Barboru, Veselá Ježíše Krista na kříži, Klečůvka svatého Jana Nepomuckého.

Provodov měl ruku ve štítě držící kříž, nad fařnochy s přílbou svítí půlměsíc a hvězda.

Zvířata a to jelena Trnava.

Rostliny, jmenovitě strom Březová a Hrobice. Kostel měl Želechovice.

Vlastivěda Moravská Valcslava Peřinky (1907).

Zpracoval **Richard Jaroněk**, z archívu **Libora Macků**.

Výroba papučí na pasekách

Koupání ovcí v potoku před stříháním

CHRASTĚŠOVSKÉ *listy*

VÁNOCE A LEDEN NA CHRASTĚŠOVĚ

Vážení čtenáři Vizovských novin, dovolte nám, abychom Vás pozdravili z Chrástěšova v novém roce a popřáli všem hlavně zdraví a štěstí, ať se máte podle svých představ a ať Vám vychází vše, co jste si předsevzali.

U nás veškeré dění během Vánoc a ledna bylo ve znamení sousedských setkání a rozmarů počasí. Štedrý den byl upršený, větrný, ale ani takový nečas neodradil skalní vycházkáře a jako každý rok se sešli k dopolední vánoční procházce kolem chrastěšovských krmelců. Nutným vy-

bavením byly pláštěnky, kapuce a nepromokavá obuv, přesto nám vydržela sváteční nálada s úsměvem na tváři. Sešlo se nás o trochu méně než jiné roky, ale i tak jsme nelenili a na závěr výšlapu rozdělali již v hustém dešti oheň a rozjímali u vánočních dobrot a letošních vzorků pálenek... (pravda, některé dobroty nebyly zrovna postního charakteru, vsadila bych se, že Chrástěšovští se zlatých prasátek opět nedočkali :-). Velká pochvala letí k nejmladším účastníkům, kteří sice vymetli každou kaluž, ale statečně šlapali až do samého konce.

Po štědrovečerní večeři a rozdání dárků ve svých domovech jsme se společně sešli u zvoničky, abychom si zazpívali za hudebního doprovodu koledy. Museli jsme si na muzikanty

děkujeme a budeme se těšit na příští rok.

Ještě jedno sousedské setkání nás v roce 2018 čekalo, a sice to silvestrovské. U obecního

chvilíčku počkat, jsou přece jenom v tento významný den na roztrhání, ke všemu déšť a vítr přešel večer v nepříjemný mráz, ale i tak nám to nevadilo a poradili jsme si. Zkusili jsme kapacitu vytopené garáže Frantíka Malého. Myslím, že jsme vlastně ani na pozvání nečekali:-) Ale zima byla strašná, tak Frantíkovi moc děkujeme, že nás nevyhodil :-) Věřte, hodně se nás tam naskládalo, a ještě víc legrace jsme si užili. Nakonec jsme se ale dočkali, a i letos za námi přijela kolednická skupinka v čele s Radkem Jančíkem. Za zvuku koled a světla prskavek jsme krásně zakončili sváteční den, za další nádherný vánoční zážitek moc

domu se o půlnoci ve velkém přijelo na nový rok. I malý soukromý ohňostroj byl. Prostě oslava nového roku, jak má být.

Leden

- V lednu roste den, roste i zima.
- Když dne přibývá, mráz více pálívá.
- Lednová zima i na peci je znát.
- Lednoví druhové - vánice a mrazové.
- V lednu za pec si sednu

Myslím, že tyto pranostiky neplatily v lednu jen „na Chrastěšově“. Nicméně sněhem a ledem

jsme byli zavaleni pořádně. Způsobilo nám to, mimo jiné, komplikace v dopravě spících dětí a nákupů k domovům, ale to je to nejhorší, co se nám tak asi mohlo

oba v lednu a mají se čile k světu. Přejeme, ať se jim na světě líbí, ať je starší bráchové nezlobí a rodiče poslouchají.

stát. Pár dní si pár sousedů postálo auty pod kopcem u hospody, protože až domů nevyjeli, ale k dobru jim bylo procvičení fyzické kondice chůzí pěšky se zátěží a prohazování cesty drtí. Velké poděkování však patří panu Tomáši Mazalovi (alias Montekovi) a jeho velkému stroji za údržbu chrastěšovských cest (na fotografiích s traktorem).

Pozitivní je, že když rok mrazem a sněhem začíná, dosti chleba se předpovídá. Takže bude dobře!

Na svět vítáme nové občanky Chrastěšova Martínka Malého a Jonáška Motyčku! Narodili se

Závěrem bych Vás chtěla pozvat jménem chrastěšovského osadního výboru a spolku Chrastěšovský bál z.s. na 12. ročník bálu, který se letos bude konat v sobotu 9.3. od 19:00 v sále vizevické sokolovny. K tanci a poslechu bude hrát již tradičně kapela Showband. Těšit se můžete na bohatou tombolu, plně zásobený bar a výbornou večeři. Nebude chybět ani překvapení večera a novinkou bude plesový fotokoutek. Vstupenky k zakoupení v Papírnictví u Pavelků od 18. 2. 2018.

Petra Motyčková Juráňová

OSMÝ ROČNÍK VIZOVICKÉ SOUTĚŽE O NEJLEPŠÍ KYSELICI OVLÁDLI MUŽI

Nejlepší kyselici ve Vizovicích a okolí vaří Petr Chlud, který ve vizovické soutěži o nejlepší kyselici získal první cenu od odborné poroty, a Tomáš Votroubek, jehož kyselice nejvíc ze všech vzorků chutnala návštěvníkům, a navíc odborná porota jeho polévku oceni-la druhým místem.

„Je to rodinný recept, který jsem si ale trochu upravil. Četl jsem různé recepty a od každého jsem si něco vzal a přidal do toho rodinného tak, aby chuť ladily a lahodily,“ prozradil Tomáš Votroubek. Do soutěže se přihlásil poprvé poté, co se jí loni zúčastnil jen jako návštěvník. „Vaření mě baví. A myslím, že mi i jde, tak jsem chtěl získat srovnání. A k mému překvapení to vyšlo na výbornou,“ smál se.

Soutěž o nejlepší kyselici se v Domě kultury Vizovice uskutečnila letos už poosmé. Porota i veřejnost tentokrát hodnotila 25 vzorků. Do soutěže se přihlásili kuchaři i kuchařky z Vizovic, Slušovic, Valašské Polanky, Liptálu či Vítové. Ceny od společnosti Tescoma získali první tři soutěžící v obou kategoriích. Třetí nejvyšší počet bodů od odborné poroty získala Zuzana Poláčková. Veřejnost ocenila na druhém místě Taťanu Lakomou, třetí příčku obsadil Ivo Smilek.

Oku i chuťovým buňkám lahodící soutěžní klání doplnila přehlídka gajdošských kapel. Vystoupili Chlapi z Kašavy, Mladí gajdoši z Kašavy, Pavel Popelka, Gajdošská muzika Josefa Černíka, ženy z Tečovic, Petr Sovják a Štabarc z Tečovic.

Soutěž zároveň zahájila tradiční výstavu Šikovné ruce občanů Vizovic. Výstavní prostory informačního centra v domě kultury zdobí například výrobky z PET lahví, vizovické pečivo, malované obrazy, ručně šité panenky, kovářské práce, kraslice, výrobky z drátu či háčkované vánoční ozdoby na živém stromku. Zájemci si ji mohou prohlédnout až do konce února.

Bc. Gabriela Netopilová Slušítková
PR manažer města Vizovice

RŮŽE ŠANSONU

Novoroční koncert Jany Musilové a klavíristy Petra Maláska se konal v pátek 11. ledna v Domě kultury ve Vizovicích.

Jana Musilová, herečka a zpěvačka, členka Městského divadla v Brně, nositelka několika ocenění za nejoblíbenější herečku sezony a nominace na cenu Thalie velmi mile překvapila vizovské publikum programem klasických písní francouzského i českého šansonu.

V průběhu večera zazněly písně z repertoáru Edith Piaf, G. Becauda, Ch. Aznavoura i písně Petra Maláska, Václava Kopty a dalších známých českých autorů.

Na klavír Janu Musilovou doprovázel vynikající hudebník Petr Malásek, který je jednou z nejvýznamnějších osobností naší hudební scény.

JOSEF HOLCMAN - OSOBNÍ POPLACH

24. ledna letošního roku proběhl v kavárně Kulturního domu opět večer se spisovatelem Josefem Holcmanem, tentokrát se scénickým čtením z jeho knihy „Osobní poplach“. Scénické čtení doslova, protože se četly ukázky ze scénáře, který z uvedené knížky připravuje režisér Břetislav Rychlík pro Městské divadlo ve Zlíně pro příští sezonu.

Josef Holcman si na jeviště přizval vizovické kamarády, ochotníky Zdeňka Kunderu, Marii Witmanovou a Jana Imrýška, což se odehrálo v první polovině večera. Ovšem v druhé půlce vystoupil Josef se svým báječným a spontánním vypravěčstvím o svém strýcovi Jožkovi - surovém humanistovi, a ohlas publika byl veliký.

Večer byl hudebně zarámován nahrávkami originální „Ňorkovy muziky“ z Hornácka, protože Holcmanův strýc Jožka pocházel z Velké nad Veličkou a děj Osobního poplachu se tam zčásti odehrává. Jan Imrýšek objevil dokonce souvislost mezi Ňorkovou drsnou muzikou a Vizovicemi - hudební skladatel Alois Hába s muzikou spolupracoval zejména v roce 1932, kdy v rozhlasovém studiu s nimi natočili relaci Lidová hudba a jazz. Fotografie věhlasného vizovického rodáka A. Háby se sedmičlennou Ňorkovou muzikou byla během scénického čtení promítnuta na plátno a posluchači si z CD „Drsná pohlazení“ mohli poslechnout několik skladeb sedláckých nebo verbučků.

Josef Holcman také na závěr zmínil svoji připravovanou knihu (Karel chodí po zemi) o významném moravském etnografovi Karlu Pavlištíkově (1931 - 2018), který měl velmi blízko k Vizovicím. Plánujeme, že při jejím vydání na podzim letošního roku se zase sejeme v kulturním domě.

DŮM KULTURY VIZOVICE VÁS ZVE NA PŘEDNÁŠKU

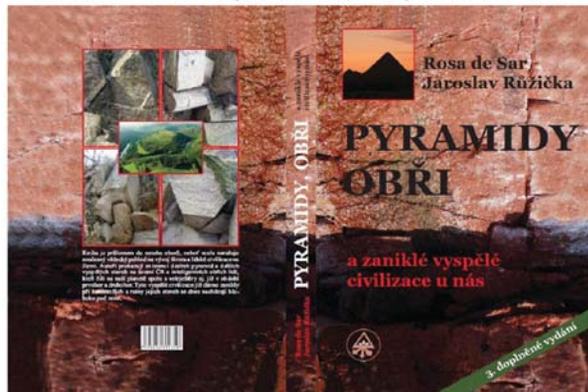
PYRAMIDY V ČR A ZANIKLÉ VYSPĚLÉ CIVILIZACE U NÁS

HANA SAR BLOCHOVÁ RNDr. Mgr.

Na přednášce budou představeny pyramidy v ČR, podzemní města i další zaniklé stavby vyspělých civilizací, jež byly zničeny při celosvětových katastrofách. Na bohatém obrazovém materiálu bude autorka doklázat, že i naše území bylo součástí teritorií globálních vyspělých civilizací, na počátku s generací obřích lidí, po nichž dodnes zůstaly pod nánosy hornin podzemní města a ruiny četných staveb, v nichž se dosud mohou nacházet zbytkové energie neznámých technologií.

26. 3. 2019 v 17:30 hodin

Kavárna – vchod z parkoviště, vstupné dobrovolné

www.sar-blochova.cz, www.pyramidycr.cz

VÁS ZVE NA PŘEDNÁŠKU

Vroucí láska k Moravě a jejím (dosud utajovaným) dějinám

2. 4. 2019

17 HODIN

Velká Morava, nazývána také říše Svatoplukova, byla duší a srdcem západních Slovanů.

Obě se nesmazatelně vryly do evropských dějin. Přesto, že dávná, slavná, slovanská historie moravského národa je tisíc roků utajována, falšována, zcizována, obraz její zůstává uchovaný ve stopách rodové paměti Moravanů a je jimi přenášený z pokolení na pokolení přímo z jejich duší, srdcí, krve..

Přijďte se i vy nechat unášet vyprávěním moudré spisovatelky Jaroslavy Grobcové a její přítelkyně Marie Procházkové, organizátorky Kruhu rodů Moravy a Slezska.

Vstupné dobrovolné

KAVÁRNA - VCHOD Z PARKOVIŠTĚ

ZVĚŘINEC

PAVLA NOVÁKA

Pusťte děti s Pavlem Novákem do světa fantazie.
Hudební vystoupení pro děti „Zvěřinec“ zavede malé kluky a holky do světa zvířat.
Děti se aktivně zapojí do zábavného dění a zpívání.

3. 4. 2019 v 9 hodin
Vstupné na místě 50 Kč

vhodné pro děti od 3-10 let

Pavel Novák

MÍSTA UTRPENÍ, SMRTI A HRDINSTVÍ

VĚZNI Z ČESKÝCH ZEMÍ V NACISTICKÝCH KONCENTRAČNÍCH TÁBORECH

od 3. do 30. dubna 2019

Výstava se koná ve výstavních prostorách Informačního centra DK Vizovice, nám. T.G.M. 1008, Vizovice.

Výstava je otevřena: pondělí až pátek 8-12 a 12.30-16.30 hodin.

dokumenty • vzpomínky • přednášky

DŮM KULTURY VIZOVICE VÁS ZVE NA KONCERT

BRATŘI EBENOVÉ

Marěk Eben – Kryštof Eben – David Eben – Jaromír Horzák – Pavel Skála – Jiří Zelinka

5. 4. 2019 v 19 hodin

Předprodej vstupenek v papírnictví Pavelka a Informačním centru za 350 Kč, na místě za 400 Kč. Tel. 577 599 110

STAVEBNICTVÍ-THERM VELETRH DOMOV-ZAHRADA

již 30. ročník

konaný pod záštitou Kláry Dostálové, ministryně pro místní rozvoj ČR, hejtmana Zlínského kraje Jiřího Cunka a primátora města Zlína Jiřího Korce

**21.-23. března 2019
ZLÍN, SPORTOVNÍ HALA**

OTEVÍRACÍ DOBA: čtvrtek 21.3. 10:00-17:30 hod., pátek 22.3. 9:00-17:30 hod., sobota 23.3. 9:00-15:00 hod.

vstup na veletrh zdarma

OBOROVÉ ČLENĚNÍ VELETRHŮ

- **VELETRH STAVEBNICTVÍ:** realizace staveb vč. dřevostaveb, stavební technologie, Femesla a služby, montáže, servis, stroje, nástroje, nářadí a pomůcky, stavební materiály, hmoty a výrobky, izolační materiály, stavební chemie, instalační materiály, sanitární technika, dlažby, konstrukce, lešení, zdvihací zařízení, finanční služby, odborné školství, města, obce aj.
- **VELETRH THERM:** kotle, krby, krbové vložky, kamna, hořáky, radiátory, konvektory, podlahové systémy, ohříváče, solární kolektory, klimatizace, tepelná čerpadla, biopaliva, měření, regulace, rozvody, obnovitelné a alternativní zdroje aj.
- **VELETRH DOMOV:** vybavení domů, bytů, kanceláří a obchodů, bytové a kancelářský nábytek, doplňky, spotřebiče, vybavení, nádobí, nářadí, elektronika, svítidla, počítače, telefony, podlahoviny, byt.textil, bezpečnostní zabezpečení aj.
- **VELETRH ZAHRADA:** realizace a údržba zahrad, zahradní technika, mechanizace, vybavení, nářadí, nástroje, grily, nábytek, sedačky, lavičky, oplocení, osvětlení, domky, markýzy, pergoly, chatky, skleník, altány, skleník, krby, udiřny, bazény, zahradní architekti, zahradnictví, květinářství, školky, floristé, ovoce, zelenina, květiny, rostliny, stromky, sazenice, byliny aj.

nová NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM **veletržní slevy, soutěž pro návštěvníky**
zelená PORADNA, INFORMACE **21.3. od 16:00 hod. koncert JAZZUBS**
úsporám KOTLÍKOVÉ DOTACE **www.stavebnictvi-therm.cz**

Pořadatel veletrhu ZLÍNEKPO, s.r.o.: tel. 577 210 058, 602 341 845, www.zlinekpo.cz

DŮM KULTURY VIZOVICE
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

VELIKONOČNÍ JARMARK

13. 4. 2019 9 - 13 HOD

ŘEMESLNÉ VÝROBKY, VELIKONOČNÍ DEKORACE,
POMLÁZKY, KRASLICE, PERNÍKY, FRGÁLY,
ZABIJAČKA PŘÍMO Z KOTLE U VCHODU DO KAVÁRNY

JAKO DOPROVODNÝ PROGRAM ZDE VYSTOUPÍ:

**PETR SOVJÁK GAJDOŠ Z NEUBUZE,
VALAŠSKÝ SOUBOR VIZOVJÁNEK,
CM OCŮN + CM OCŮNEK A ŽENSKÝ SBOR ROKYTENKA**

**JARMAREČNÍ ZÁBAVA S KAPELOU
FOCUS ROCK**

Dům kultury Vizovice

VÝSTAVA

MARIE TLASKALOVÁ
malby

JOSEF KANAR
plastiky

od 06 | 05 | 2019
do 12 | 06 | 2019

vernisáž: 06 | 05 | 2019 v 17:00

úvodní slovo: prof. ing. Roman Prokop, GSc.
hudební doprovod: Karolína Straková-klavír

vstup volný, otevřeno po-pá 8:00-12:00 a 12:30-16:30

